

زما د مینې نه توبه ده !

لیکوال: انجنیئر ستانہ میر زہیر

Ketabton.com

سریزه

پیښې د ژوند د شیبېو سره ملګرې وي ، پیښه کیدای شي زموږ د هیلې او اميد سره سمه او په زړه پورې وي او کله هم کیدای شي زموږ د هیلې خلاف له دردونو او ویرونونو ډکه وي.

د پیښې نه کيسه جو پېږي او د کيسې سره مینه او علاقه د انسان په خته کې اغېل شوي ده. ئکه خوله پخوا زمانو راهیسي د کيسو د اوریدلو او لوستلو لري، روانه ده. پخوا به کيسې ډيرې او بډې وي چې د مشهورو کيسه ویونکوله خوا به د ډيرو خلکو په منځ کې ویل کیدې خود زمانو په او بدو کې د انسان مصرفیتونه زیات شوي او د او بدو کيسو دا اوریدو حوصله کمه شوې ده ، ئکه خو دا او بدو کيسو ئای وروورو لنډو کيسو ونیوه.

په دې تولګه کې ما هڅه کړې چې د خپل ژوند ځنې لیدلې او ځنې هم اوریدلې پیښې د خیال په مت دڅو لنډو او طنزي کيسو په بنې

لوستونکو ته وړاندې کرم . همدا رنګه هڅه مې کړې چې یو دوه کیسې د سنفکشن په بنه ولیکم . سنفکشن هغه کیسې دی چې په موجوده وخت کې یو خیال وی خودا خیال کیدای شي د ساینس پوهانو په مرسته په راتلونکي وخت کې عملی بنه خپله کړي .
په دویمه برخه کې مې هڅه کړې چې په لبو تکو کې ستريغام د ادبی طrho په بنه د خپلو لوستونکو سره شريک کرم . دا چې په دې برخه کې به زه خومره بریالی يم ، دا قضاوت به لوستونکو ته پرېږدو مننه .

انجنيير ستانه مير زهير
_ 24-03-2010 _ کابل

د پلار له و برې ؟؟؟

مور خپل دولس کلن زوي انار ګل ته په لور غروویل:

اناره، وا اناره زويه تاته وايم، چابکه راشه چې غوا درته خلاصه کم.
انار ګل په بېړه راغي او په خپله ماشومانه لهجه يې، په عذر و زاريو
داسي وویل::

خيردي موري، داختر ورځي دي، نن هم په کور کې وابنه ورته و اچوه
، سبا به يې د وخته بوئم، بنه موري؟!

مور يې په داسي حال کې چې غوا يې له موري نه خلاصوله، لړه ټکنى
شوه، زړه نا زړه يې وویل:

خه درته و وايم زويه!، که پلار دي خبر شي چې نن دي بیا هم غوا سارا
ته نه ده بیولې، ژوندی به دي پري نه بدې.

خيردي موري، ته یو حلال ورته و وايه، هغه بیا خه نه وايي...

مور يې زړه ورباندي و سو خیده، خلاصه کړي غوا يې بيرته په موري
پوري و تړله، او بیا يې انار ګل ته مخ و رو اړاوه:

بنه ده زويه! چې ته وايې نن دي هم په کور ولاره وي خو پام دي وي چې
سبا ګوره بیا دا انبې بانې و نه کړي

انارګل چې د موردا خبره اوږیده بې اختیاره يې له خولي نه د خوشالۍ یوه کړيکه ووتله ، غوبنټل يې په یوه منډه له کوره ووځي او خپلو همڅولو ته خان ورسوي . خو قدمه چې مخکې لار، ناخاپه يې پلارد کلا په لویه دروازه را ننوت . انارګل له ویرې لکه وچ لرگې په خای ودریده .
پلارې د تل په شان انارګل ته له غوسې نه په ډکه لهجه وویل :
_ د ئخاور بچيه ! غوا تراوسه په کور کې ولاړه ده ، او ته خوشې په خوشې ګرځې ...؟

انارګل له ډېرې ویرې هیڅ ونه وویل ، یوازې يې خپلې مور ته په دې تمه غلي غلي کتل چې هغه يې څواب ووايې .
مورې په زېر او زېښلې رنګ ته پام شو په وروغې بې د هغه په پلوی وویل :

_ خيرد ی سريه ! ماشوم دی ، د اختر ورځې دی ، ټول همڅولي يې په دکلي په ميداني کې لوې کوي ، پرېړده چې دی هم ورشي ، ماته يې ډېرې زاري وکړي ، پام دې وي چې خه ورته ونه وايې
پلارې چې دا خبره اوږیده نو په ډېرې غوسه يې خپلې بنځې ته وویل
_ دا هلک ستاد لاسه وران شوی ، ستاد لاسه ! پخوانيو ويلې دی :

چېرته چې ډب نه وي ، هلتنه ادب نه وي
او ددې خبرې سره سمه يې د انارګل په مخ داسي خپیره حواله کړه چې د چا خبره غږ يې په لسم کلې هم اوږيدل کيده .

انارګل خوارکي له ډېرې درده یوه سخته کړيکه وکړه خود پلار له ویرې بېرته غلي شو ، ژرژرې بې له سره لويدلې خولي له حمکې راپورته او او له خاوره وختنه له ، په داسي حال کې يې غواله کوره وویستله چې دورو وړو سلګکيو سره يې له سترګو مرې مرې اوښکې هم رواني وي .

انار ګل په ژړا ژړا کې غوا د غره لمنې ته ورسوله. غوا خريدله او خپل
وابنه يې خورل. خود انار ګل د زړه نه یوازې خداي خبر و. یوې غتې تېږې
ته يې ډډه ولکوله، د خپلو ماشومانه فکرونو په لوی سمندر کې لاهو شو،
کله به ورته په کلې کې د خپلو همڅولو لوبي سترګو ته ودریدې او کله به
ورته د خپل پلار ځپې...، په همدي چرتونو کې ډوب و چې خوب پري
خپلې وزړې وغورولې. ورو يې یوه وره تېږه خپل سرته کېښوده او په
کراره کراره په درانه خوب ویده شو

غرمه مهال چې له خوبه راپورته شو. په بېړه يې د خپلې غوا په لور وکتل
، خو له بدہ بخته د غوا درک نه. د لیونی غوندې يې کله یوې
خوا او کله بلې خوا مندې ووهلې خو بیا يې هم درک ونه لګیده.
ډیر وارخطا شو، حیران و چې خه و کړي د غره نه سمې ته رابنکته شو په
لویه لار کې ودریده، د یوه او بل نه به يې یوازې همدو مره پونېتل:
_ ماما زما غوا دې نه ده لیدلې؟

خو هر چا به ورته یوازې د نه ټوکونه ورکاوه. له ډیرو پونېتنو وروسته یوه
تن ورته وویل:

— وراره ګله، څانمه ستړۍ کوه، په دې ورڅو کې غله ډیرشوی دي چا به
درنه پته کړي وي، کورته لار شه پلار دې خبر کړه چې هغه يې ولټوي
ددې خبرې په اوريدو سره انار ګل هم په دې باوري شو چې غوا يې په
ربنتیا هم چا پته کړې ده، اوس نو په دې چرتونو کې لار چې کورته لار
شي که نه؟

که لار شي او پلار يې خبر شي چې غوا ورکه شوې څه به وايې.....?
په همدي کشمکش کې را ګير و او ځانته يې د حل لاره لټوله.

د بلې خوا يې مور په کور کې د ډیره نارامه وه ئىكە د لمىسترىگە په لويدو وه او د انارگل در ک نه و ، شىبې په شىبې يې اندىسىنە زىياتىدە په وار خطايى لە کوره را ووتله ، مخامنخ يې هغې لارې تە وكتل ، په کومە لاربە چې هرە ورخ انارگل د خپلې سرى غوا سره يو ئاخى د کور په لور راروان و .

په انتظار انتظار کې د مابنام تىاره را خوره شوه او د انارگل پلا رەم په جومات کې د مابنام د لمانحە نه وروسته خپل کورتە راستون شو. د كلا په لوئىدە دروازه کې بىخىپە وار خطايى او د د ژرا نه په ڈك غې ورتە وويل:

— سرييە خدائى دې خير کي ، انارگل زوي مې تراو سەنه راغلى.

— دا خە وايى ، غوا هەنەشته او انارگل ھم ؟

— هو ، هلە ژر ورپىپە لارشه ، خدائى مە كرە چې كومې بده پىينىپى سره نه وي مخامنخ شوى .

د انارگل پلا رچې دا خبره او رىيده ، ډير وار خطا شو ، ژر يې لگىدىلى لاتىين د ئاخان سره واخىست او لە کوره ووت ، د خوتتنو گاوندەيانو په مرستە يې لوئىرى د غرە لەمنى تىبە په تىبە او ناو پە ناو وكتلىپى ، بىا يې پە كلىي کې دىيوه او بل د کور دروازې ھم وتكولىپى خو هيچا د انارگل درک ورنە كر.

نېمه شېپە په خواشىنى كورتە راستون شو ، خوب يې لە سترگو الوتى و تر سەهارە يې شېپە په وىبنە تىرە كرە. شېپە چې سبا شوه بىخىپە د ژرا نه په ڈك غې وويل:

— سرييە ! رىيا ھممکى تە رالويدلىپى ده ، نورنو په کور کې د كىناستو وخت نەدى ، چابكە لارشه ، د زوي مەرى ژوندى مې پىدا كرە

— په تګ به لار شم خو ئمکه او اسمان مې دواړه لټولي، نورنه پوهېږم
 چې خه وکړم او چيرته يې ولټیوم ؟
 د همدي خبرې سره سم يو خل بیا له کوره ووت. ټوله ورڅ يې بیا هم په
 ګرځیدو ګرځیدو تیره کړه خود انارګل هیڅ پته ونه لګیده.
 د ورځې په اوږدو کې د کلي بنځې ، ماشومان ، سپین بېري او ځوانان
 ټول د انارګل له ورکيدو نه خبر شول ، یوه به ويل:
 — کیدای شي خوارکۍ په غره کې ليوانو خورلۍ وي
 بل به ويل:

— کیدای شي له کوم کمره نه لويدلى وي او په غره کې مرپروت وي
 لنډه دا چې هر چا به له خپله انده بیلا بیلې تبصرې کولې خو هیڅوک په
 رښتینې توګه نه پوهيدل چې په انارګل به خه راغلي وي.....
 دوه درې ورڅې تیرې شوې خو بیا هم د انارګل درک ونه لګیده. د هرې
 ورڅې په تیریدو د هغه د مرینې خبره له اوازو څخه د حقیقت په لور نړدي
 کیده. له همدي امله به ډلې ډلې کلیوال د غمرازی له پاره راتلل او د
 انارګل پلارته به يې ، د تسلیت او ډاډ ګیرنې په خوا کې فاتحه هم
 ورکوله.

یوه ورڅ د کلیوالو په منځ کې یوه تن د خبرو اترو په ترڅ کې د انارګل پلار
 ته وویل:

— ماما ! مرګ اوژوند د خداي (ج) په لاس کې دی ، نا اميده کېږه مه ، که
 زما منې یو خل لارشه د بناري په روغتونونو هم وګرڅه ، ګوندي هلتنه يې
 څه درک ولګېږي

د انارگل پلار چې دا خبره واوريده يو خه په فکر کې ډوب شو کله چې د راغلو ميلمنو نه وزگارشو ، د خپلي ميرمني سره يې دا خبره شريکه کړه . ميرمني ورته په ژړغونې غربوویل :

ـ د انارگل پلاره ! ته لکه چې سودا يې شوي يې ، بنار چيرته او انارگل چيرته ، په انارگل چې هره تکه راغلې ، هغه په همدي کلي کې ده ... لارشه ، بيا يې ولتیوه بیا يې ولتیوه ...

دانارگل پلار په دې پوره باوري و چې نور يې نو زوي په کلي کې نه شته ، چکه خوي يې د بنار په لور و خوئیده ، ماسپېښين مهال و چې د بنار لوی روغتون ته ورغی .

د روغتون په دروازه کې يې ، د لا وارثه مري ، ژوندي پونښنه وکړه ، د روغتون يوه کارکونکي هغه لاس نیولی د خان سره بوتللو او د يو ماشوم کټه ته يې ودرولو . د روغتون کارکونکي ورو ورو دماشوم له مخنه خادر پورته کړ :

د انارگل پلار چې ما شوم ولید ، سمدلاسه يې په زوره چغه کړه :
ـ اخ ! دا خوزما زوي انارگل دي ...

د روغتون کارکونکي د ډاډ ګيرني وروسته ورته وویل :
ـ کاكا بنه دی چې راغلې ، ستاسو ماشوم لا پرون په حق رسيدلې خو داچې وارث يې نه و معلوم موره ترنه پوري ساتلى دي ، تاسو کولى شي او س دخپل ماشوم زوي ځنازه يوسى الله دې وبخښي ! او تاسو ته دې الله د زړه صبر درکړي

د انارگل پلار په ژړا ، ژړا سورې او ناري پیل کړي :

— نه نه ، تر هغو بې ځنازه نه وړم ، خو مې د خپل زوي قاتل نه وي پیدا کړي ، هله ژركوي ، ووايې ! زما زوي چا ژوندي په اور کې سیزلى زه به د خپل زوي قاتل ژوندي پرې نه بدم ...

دروغتون کارکونکي په ډيره ارامه لهجه ورته وویل :

— کاكا ستاسو زوي ، هيچا نه دی وژلي ، هغه ستاسو په کلي کې پخپله ئانته اورا چولی و ، دسوزیدو په وخت کې د هغه چيغو اد نارو په لاره دتلونکي موټر ډريور پام ځان تهرا اړولي و ، هغه سره دي خدای بنه وکړي تر موبې ژوندي را اورساوه ، په لوړۍ ورڅه خبرې کولې شوې . موبې ورنه دسوزیدو د علت پونښنه وکړه : هغه رانه په ځواب کې داسي وویل :

— غوا مې د غره لمنې ته د خر له پاره بیولې وه ، هغه رانه چا پتیه کړه د پلار له ویرې کور ته نه شوم تللی ، بله چاره مې نه لرله ، له مجبوري ورڅي مې ځان ته اور واچاوه

زما د مینې نه توبه ده!

جلال په زمزمه د ئان مينځلو له تشناب نه را ووت. سمدلاسه يې راهيو چالان
کړه. په راهيو کې ګلزار عالم دا سندره ويله:

له پاسه واوري وريدي غرونو لمبي کولي

ما او جانان چې له یو بل سره وعدې کولي

راهيو يې نوره هم په زوره کړه، په دا سی حال کې چې د خپل سرو یېستان يې په
دسمال وچول، د راډيو د سندري د موږيک سره سم يې د نخا حرکات هم پیل
کړل. ناخاپه يې مور را نتونه، لو مرېي راهيو مره کړه او بیا يې په قهر جلال ته
وویل:

- دا خه ډمتوب دی شروع کړي دی، ټوله ورڅه يې او سندري دی، تاسو ته
داميراث له پلارنه پاتې دی. هغه به هم په ځوانې کې همدا کارونه کول.

جلال له ډير خجالت نه سرتیت و نیوہ. هیڅ غږ غورې يې ونه کړاو په بیړه له کوره
ووته. مور يې په کوته کې خواره واره شیان، ټول ځای په ځای کړل په تلویزون
يې دسمال وغوراوه، راهيو يې په خپل ځای کېښوده. هری خوا پرتې داډيو او
ویديو CD گانی يې په یوی پلاستيکي کڅوره کې واچولی او هغه يې هم د
تلويزون په خوا کې کېښودلی.

د جلال ملګرۍ او د دوستان هم د سندرو د اوريدو ډير زيات مينوالو.
کله نا کله به يې په یوه او بله حجره کې د منګي، ستار او رباب سره د ټنګ ټکور
مجلسونه جوړول. په هغو ودونو کې چې به ساز او سرورد و نو جلال او د هغه
ياران به د هر چا د مخه په کټونو کې ناست وو.

خونن چې د کلى په ميداني کې د جلال يارانو د هغه سره رو غږ کاوه، یو خه
چې معلوم نیده. یوه او بل ورنه د خپکان پونتنه کوله، خو هغه خبره ها خوا

دیخوا کوله او خواب بی نهور کاوه ملگرو هم نه پرینبوده ، په بیا بیا بی ورته وویل ، په پای کی مجبور شو او داسی بی ورته وویل :

- په قول عمر کی می یوازی همدانن د راهیود سندری سره په خپله کوتله کی ڏانس کولو چې ناخاپه می مورکو ته راغله او زه بی ولیدلم ، او س می خدای شته ڏیره خوا بدہ ۵۵.

د دی خبری سره سم ټولو ملگرو بی په کړس کړس و خندل ، یوه ملگری پری غږ کړ:

- یاره هیڅ چرت مه خرابوه ، دا دومره د خپگان خبره نه ده ، خه بل چا خونه بی لیدلی ، خپلی مور لیدلی مور ! خپله مور خوموروی د دې خبری سره سم د جلال ټنډه وغوریده او یو خه مسکی شو. یو بل ملگری پرې غږ کړ:

- جلاله ! زیری می درباندی ، بیگاه ته په برکلی کی واده دی ، له بسارتنه بی زبردست ډمان راوستی دی. که خونبه دی وي قول به یو خای ورخو ، پام دې وي چې بیا گوره اني بانی ونه کړي.

جلال چې د اخبره واوريده ، له ڏیری خوشحالی نه بی رنګ تګ سور شو او په لور غږ بی وویل:

- بیشکه ! ته بیگاه یادوی زه خو وايم رائحی چې همدا او س ورشو. جلال مابنام د خپلو ملگرو سره واده ته لار ، ترنیمی شپې پورې ډمانو سیل ته ناست و ډمانو چې خپلی باجی او دوکړی (دبلي) و تړلی ، نو جلال هم د خپل کور مخه و نیوله.

کله چې د کور دروازی ته ورسیده نو په زړه بی ویره او ډار ننوت ، حکمه په نیمه شپه بی نه شو کولی چې د کلا دروازه ووهی ، په ڏیری خواری د کلا د دیوال له لاری د خپل کور انګړ ته بنکته شو. غلى غلى روان چې مور او پلاري په راتګ خبر نه شي. خپلی کوتی ته د رسیدو سره سم بی لوړی تلویزون چالان کړ او بیا

د خپل کتے دبستري په سمولو اخته شو. په تلویزون کې یو دم نوي سندره دیوې
بنخینه سندرغاراپې په غربادا سې پیل شوه

زماد ميني نه توبه ده بیا به نه کرم مينه

د جانان مينه عجيبة ده بیا به نه کرم مينه

جلال چې د سندرغاراپې غږ ترغوب شو، نود خپلې بستري سمول یې پريښو دل او
په بېړه یې د تلویزون د پردي په لور وکتل، هک پک شو، د سندرغاراپې په
خیره یې خپلې سترګۍ نوري هم نسخى کړي. ناخاپه یې په کريکه وویل:
- آخ! خدا یه! دا خه گورم؟!

د دې خبرې سره سم یې، په خواکې اينسي د او بونېښې جک او ګيلاس یو په
بل پسې د تلویزون په نېښې وار کړل او د تلویزون د سکرین ماتې نېښې هری
خوا خوري ورې دل شوي.

جلال تر ډيره وخته په خپله کوتې کې بې هونسې پروت و، خو کله چې په هونس
raghi رنایا حمکی ته را ولیدلی وه ژرژر یې د خپل سفر له پاره تياري ونيو، خو
یې چې مور او پلار له خوبه را پا خيدل جلال له کلا وتلي و او د بنار مخه یې
نيولې وه

مور یې چې سهارد جلال کوتې ته ننوتله، جلال په خپله کوتې کې نه او دمات
شوی تلویزون نېښې هره خوا پرتې وي، حیرانه دريانه ودریده. په سترګو کې
اوښکي راغلی، په ډيرې وارخطا یې دا خبره د جلال پلار ته ورسوله، هغه هم
وارخطا شو او په دې اندېښه کې ډوب شو چې په زوی به یې خه پېښه راغلی
وي؟

له بلی خوا جلال تياره مابنام بنارتنه ورسیده د شپې د تیرو لو له پاره، نیغ
د خپل خور کورته ورغی. خورد ورور په لیدلو ډيره زياته خوشحاله شوه، د
کور د ټولو ورپو او غتمو پونتنه یې ورنه وکړه او جلال هم د خپلې خور هرې
پونتنې ته ټواب ورکاوه.

خورد خپل وروره دیر قدر او عزت و کړ، چې کله ويده کيده نو بنا يسته نوي
بستره يې ورته وغوروله، په خواکې يې او به ورته کېښودلي، بیا يې د هغه د
کوتې برق مر کړ. د بنه خوب او بنې شپې هيله يې ورته خرگنده کړه او نوره خپلې
کوتې لاره.

شپه تيره شوه او چې سهار شوند جلال خور خپل خاوند د بازار نېړدي دوکان
ته په شيدو پسې ولېره چې نن خپل مسافر ورور ته د شيدو خوره او مزه دار چاى
برابر کړي.

جلال همدا شيبة غنيمت و ګنله له خپلې بدې يې تو مانچه راوو یستله، کارتوس
يې وروست، خور يې ډيره وار خطما شوه، غږيې پري و کړ:
_ جلاله وروره! په دې تو پانچه خه کوي؟

جلال بې له ټواب ورکولو د تو پانچې ماشه کړه او درې څلوره ډزي يې و کړي.
کله چې د جلال او بنې له شيدو ډک لو بنې په لاس، خپل کورته راستون شو
ګوري چې مير من يې په سرو وينو کې پرته ده او جلال يې په کورنه شته
دوه درې ساعته وروسته د هياد په مشهورو تلویزونونو او را پيو ګانو کې
د اسى خبر خپور شو:

- په خواشيني سره مو خبر اخيستي چې د خوره ژبي سندر غاري..... چې تراوسه
يې یوازی یوه سندري په تلویزون کې ثبت شوي وه. د خپل ورور له خوا په دې
تور چې ولې يې په تلویزون کې سندري ويلې، د تو پانچې په ډزو ووژل شو. او
بیا يې د ووژل شوې سندر غاري همغه سندره یو خل بیا د تلویزون په پرده و بنسو دله
زماد مينې نه توبه ده بیا به نه کرم مينه
د جانان مينه عجيبة ده، بیا به نه کرم مينه

15-05-2009

د سرو زرو غار کې

د کلا تر مخد اتنی مست ډول و هل کیده، ژنیو او ځوانانو ورته یوی خوا بلی
خوا خنې غورخولي. د ډول غړې تر لري لري ځایونو رسیده. له هري خوا نه
ډلی ډلی خلک واده ته را روان و.

د کور دنه دکلی نجوني راتولې وي، د چمې او دریا د غړې سره د بنګرو
شرنګهار هم مل و، په هر تیکۍ کې به د (ریدي ګل) نوم یادیده. ځکه
چې نن د هغه واده و.

ریدي ګل د پلار مشرزوی و. په اووم تولګي کې یې زده کړه کوله، نوی
یې شونډه توره شوې و. د راغلو میلمنو نه به کله نا کله یو بل غړ کړ:

— د واده والا چيرته دي، را یې ولی چې موبې یې وګورو.
ریدي ګل به چې داغړې واوريده، له شرمه به تک سور شو، په بېړه به یې
هغه ځایه پرینسوند. کله به یې د کلا د یوه کنج نه او کله به یې د بل کنج نه د
کليوالو داتن ننداره کوله، خو نژدي نه ورتللو ځکه چې له خلکو شرمیده.
د واده نه وروسته دوه، درې ورڅې نسوونځي ته هم لارنه شو، په نسوونځي

کې به ناخبره زده کونکو ديو بل نه پونښتني کولې:

— دا ریدي ګل ولی نسوونځي ته نه راخي؟

— خداي دې خير کړي، ریدي ګل ناروغه نه وي

— پخوا خويې هیڅ غیر حاضري نه کوله

خبرو تولګيوالو به یې په خندا وویل:

— ناروغه نه دې، نښه روغ جوره دې

— نوی واده یې کړي، پرېږدې چې یو خو ورڅي په کورتیرې کړي.

کليوالو هم د ریدي ګل د واده په اړه بیلا بیلې تبصرې کولې:

- پلار يې نسه کارونه کړ چې په دومره ماشومتوب کې يې خپل زوي ته
واده وکړ.

- ډاکټران وايي چې واده د اتلس کلنۍ نه وروسته په کاردي
- واده هغه وخت نسه وي چې بنیادم يې پخچله وګتی او د بل لاس ته اړنه
وي

- نسه يې کري چې واده يې ورته وکړ ، ئکه زامن به يې وشي او زامن خود
پلار او نیکه مت او بازو وي

- کور کلې خو د دېښنيو ډک وي د چا چې نارینه اولاد نه وي ، په کلې کې
ګذاره يې ګرانه وي

د ريدی ګل پلار هم په وروستي نظر و. ئکه خو يې خپل زوي ته په
څوارلس کلنې کې واده وکړ. د یوې اوښې رخصتی وروسته ، نن لوړۍ
ورخ وه چې ريدی ګل سبونځی ته راغلی و. کله چې به کوم ټولګیوال
ورسره ټوکه تکاله وکړه نو دريدی ګل رنګ به لکه سور انارتک سور شو
او د شرمه به يې هيچا ته غږ غور به کاوه.

هر چا به چې هر خه ويل ريدی ګل به پري خپل غورونه کنهول. د تفريج
زنګ و وهل شو ، ماشومانو ټولو د کانتين خواته منډي کړي ، چا یوش او
چا بل شی واخیسته ، هر یو په خوراک لګکیا شو خوریدی ګل هلتہ لري ،
په یو کنج کې ولارو او د ټولو ننداره يې کوله. یو ټولګیوال ورتشد شو په
خندا يې ورته وویل:

- ريدی ګله ! پخوا خو به تر هر چا نه تا زيات په کانتين کې شيان
اخیستل او شخوند به دې واهمه ، دا نن خنګه غلى ولارې؟
ريدی ګل یوازی په شونډو کې مسکی شو ، نوريې هيڅ حواب ورنه کړ
بل ټولګیوال پري غږ کړ:

- خيردي که پيسى نه لري، زه به يې درکرم

ريدي گل ژرخيل جيپ ته لاس کړ او وې ويبل:

- نه، نه! دا دې پيسى راسره شته، هره ورڅه پلاريو لسګيز راکوي

- نوبیا يې ولی نه خوري؟

- هسى، زره ته مې خه نه کېږي.

د واده د ورځې نه وروسته ريدي گل بیا د بنوونځۍ په کانیتن کې کله هم

څه وانه خیستل. يوازې به يې له ورایه د نورو ننداره کوله، که کوم

ټولګیوال به څه ورکړل او به يې خورل او که به چا خه ورنه کړل همداسې و

چې شونلای به بيرته ټولګي ته ستون شو.

د هري ډجمعي په ورڅه د کلی ماشومانو لوبي کولي خود واده د ورځې

نه وروسته بیا ريد گل چاد خپلو همحلو په منځ کې ونه ليده.

که کوم چا به د ريدي گل د غيابت خبره وکړه نو بل به څواب کې ورته

ويبل:

- هغه او سټوله ورڅه کور د خپلې نسخې په خواکې ناستوی، له هغه

نه سړۍ جو په شوی، او سټوله او تاسو سره لوبي نه کوي.

د همحلو سره د ريدي گل نه، هغه پخوانې لوبي ځکه پاتې وي چې

هغه او سټوله نو یو خيالونو سره لوبيده، د هغه په لاره کې یو نوی

ارمان را توکیدلې و چې د لاس ته را ورو په لته کې یې شپه او ورڅه

سوچونه کول.

د ډجمعي د ورځې رخصتي وه، ريدي گل د ولسوالۍ په بازار ته لار

کڅوره په لاس کله به يې یوه دوکان او کله بل دوکان ته سرور بنسکاره

کاوه او په لور غربه يې دوکاندار ته دا سې ويبل:

- ماما! وچه ډوډي نه اخلي، په خپل لاس مې وچه کړي، ډېرې نسه ډوډي ډه

، خیر دی ارزانه به بی در کرم، ته بی یو خل و گوره ! که خوبنده دی نه
شوه خیر دی بیا بی مه اخله.

خود کاندارانو به چا دسرپه بنورو لو او چا به هم په تروه تنده یوازی د
نه) خواب و رکاوه .

دیو لپ سرگردانیو و روسته ریدی گل دولسوالی دبازار په یوه کنج
کې دو چې ډوډی د خرڅولو دوکان پیدا کړ په بیهه ورسره جوړ شو . د
خپلی کڅوږی خخه بی و چه ډوډی را وویستله او د دوکاندار په تله کې
بی واچوله .

دوکاندار هم نغدي پیسی و رکری . ریدی گله په خپل جیب کې کینبندلې
او په ډیری خوبنی کورته ستون شو .

په کورکې بی خپل بکس خلاص کړ . دا پیسی بی هم د خپلوه ګو پیسوا
سره یو ئای کینبندلې چې پلار هره ورڅښو ونځی ته د تګ په وخت کې
ورکولې .

ما خوستن چې خپلی کوتی ته لار، ناوې بیا ئان مرور نیولی و . ریدی
گل چې هر خومره د خوشامندو ډکی خبری ورته کولې خو
خپلې ناوې خواب نه ورکولو .

له ډیر عذر و زاریو و روسته، ناوې ورو په ګیله ورته وویل:
- تا چې ما سره په اوله شپه کومه وعده کړي وه، هغه دی ترا او سه پوره نه
کړه .

- کومه وعده یادوی ؟

- هغه د سرور زرو غارې کې درته یادو م، زما ټولې خورلني د سرو زرو
غارې کې لري او زه بی نه لرم .

- ته مه خپه کېړه، زه په خپله وعده او سه هم ولاړیم .

د نورو پیشتو کتابونو لپاره: www.ketabton.com

-نو کله به بی راته و اخلى؟
 -که د خدای رضا و هپیر زر.
 د دې خبری سره سم ناوې مسکى شوه او د ریدگل له غارې بې غبرګ
 لاسونه تاو کړل.

شپه تیره شوه خود ریدی ګل انديښنه نوره هم زياته شوه حکه چې د
 بنوونځي په پيسو او يا هم په پته د کور د وچې ډؤډي په خرڅولو د سرو
 زرو د غارې کي اخيستل یوازي د خوب ليدل و
 نه پوهيده خه وکړي، په تولګي کې به هم همدي فکرونو او سو چونو کې
 لوبيده او بنوونځي ته د تګ راتګ په لاره کې به هم په همدي فکرونو کې
 ځنګيده ، تولګيوالو به بې ويل:

-نه پوهيدرو چې په ریدي ګل خوارکي د واده نه وروسته خه بلا رابښته
 شوه، نه د پخوا په شان خبرې کوي او نه بې هم په سبقونو کې مزه شته.
 خوریدي ګل هيڅکله د خپل زړه غوته بل چاته نه سپرله. یوازي په دې
 هڅو کې و چې ځنګه به د خپلی ناوې سره کړي و عده پوره کړي. په همدي
 هيله بې هري خوا د پيسو د پيدا کيدو لاري، چاري لنولي.
 د ورځونه یوه روح چې کله کليوال د جمعی له لمونځ نه را ووتل یوه تن پا
 م شو. په لور غږ بې ويل:

-تاسو ګوري د چا ځنازه بې را وړه؟

دادي خبرې سره سم تول کليوال وارخطا شول، یو په ورو غږ وويل:
 - خدا یه خير کړي ، ځنازه به د چا د کور تر منځ اينسodel کېږي !?
 تول ژرژر د ځناخې په لور ورغلل، ځنازه کينسodel شو، یو کليوال د مرې
 له منځ نه ورو خادر پورته کړ، په حيراني بې چيغه کړه:
 - آخ! دا خو ريدی ګل دی!

دریدی ګل پلار چې دا غړواوريده، سپیني یې وتنبتيدي، په تول بدن
يې لزما شروع شوه، ورو یې د کلا د ډیوال ته ډډه وهله، یوه بنه شبې په
خپل حال نه او بیا یې دغوسې نه په ډک غړوویل:
—ووایې ! زمازوی چا وزلی !؟

د خنازی سره د راغلو کسانو څخه یو تن په خواشيني غړوویل:
—پلاره ! ستازوی چانه دی وزلی، له موب سره یې د ولسوالی په بازار کې
د ورځې په ۲۰۰ افغانیو د ختیو مزدوری کوله، د لاندی نه یو تن مزدور
خښتی وراچولی اوږیدی ګل د بام په سرنیولی. یو ه خښته یې لاس ته
پوره ونه رسیده، رسیده یې ګل هڅه کوله چې ویې نیسي خوه څه یې ناکامه
شوه او خوارکی د بام له سره لاندې په ځمکه راولوویده، خو چې موب
راپورته کاوه، په حق رسیدلی و. الله (ج) دې هغه وبخښی او تاسو ته
دې خدای اجرونه درکې. ولاړو خلکو ټولو په لور غړوویل: امين....!
احمل ۲۲ نیته ۱۳۸۸

سنفکشن کيسه

هوایې موټر

انجنير وحید نن بیا هم د نورو ورځو په شان ناوخته د کورتر مخ خپل
موټر ودراوه، هارنډه یې وکړ. میرمن یې دتل په شان نن هم د ګراج
دروازه خلاصه کړ او د بېرته ستنيدو په وخت کې یې همدومره وویل:

— یو خو ته په خبره نه پوهیږي، سل خله مې درته ویلي چې دا ناوخته کورته مه راځه مه راځه. خو نه پوهیږم چې تاسره په کومه ژبه خبرې وکړو ...

انجنيرو حيد پوه شوچې په ناوخته راتګ يې ميرمن بیا په غوشه ده خو هیڅ غرب غوبې يې ونه کړ. موټرنه راکوزشو ، دګراج دروازه يې بنده کړه، نیغ خپلې کوتې ته لار، دیوې شبې دمې وروسته يې خپل مخ او لاسونه يې په صا بون و مینځل او بیا يې پاکې جامې واغوستې ځکه چې ټوله ورځ يې په خپل موټر کې کار کړي .

نن ورځ ډیر ستري شوې و ، غوبنتل يې ویده شي . خو د ميرمنې تا کرارې ور په زړه شوه ، غږې په ورته وکړ ، ميرمن يې راغله ، په غوره مالې يې ورته یو خو خبرې وکړې خو ميرمن يې همغسي ځان مرورنيولي و او ځواب يې نه ورکاوه . انجنيرو حيد یو خه جدي شو او خپلې خبرې يې داسي پیل کړي :

— ملامته نه يې ځکه په کور کې ناسته يې ، خبره نه يې چې په دې بنار کې خه حال دې ، وايم بنار نه دې غم دې غم . پوره دوه ساعته مې مخه ډب وه او د موټرو په یو لوی کتار کې راګير وم ، موټر مې نه شاته تللى شو او نه مخکې ، دنا چارۍ نه راباندې ناوخته شو .

ددې خبرې سره سم يې ، ميرمن په دې باوري شوه چې ميره يې باني نه کوي نو ورو يې وویل :

— ددې سپیره بنار نه به اخیر خه جو پېږي ، هر خوک همدا خبره کوي چې په بنار کې ګنه ګونه ده ، په ساعتونو ساعتونو و اټونه بند وي خو هیڅوک نه شته چې غم يې و خوري .

– همدي ستونزي له ما نه هم خوب وړي دی ، شپه اوورخ په همدي
انديښنه کې يم ، خه بایدوشي چې ددي غم نه زموږ بناريان خلاصي
ومومي ، ئکه بناروکي دی او موټري ديويې ورځي نه بلې زياتيري .
– دېښې نه تېښته نه شته ، ئان نه جهان غمى مه جوړه ، دنار
واکداران نور خوک دي ، هغوي پوهشه اوکاري .

انجنيرو حيد مسکى شو او بيا پې وویل :

– هو، دا سمه ده چې واکداران يې نور خوک دي خو په موږ هم د خپلو
هيوادوالو خدمت فرض دي ، که د خدائ رضاوه ډير ژربه یو بنه خبر
واوري

ميرمن يې په حیراني و پونستل : د خه شي خبر ؟

وحيد وویل :

– او س يې نه درته وايم ، سبا پخپله خبره شې

ددې خبرې سره سم انجنيرو حيد خپله برستن په ئان راکش کړه ، د خپلو
خيالونو په سمندر کې لاهوشو ، که خه هم ډير سترۍ و ، خوبيا هم خوب
پري خپلي وزري ونه غورولي ، توله شپه يې په ويښه تيره کړه . دسههار
لمائچه د اذان سره سم یو خل بيا ګراج ته لار د خپل موټر دروازه يې
خلاصه کړه ، یو خو بتينې يې بنسکته پورته کړي ، بيا يې د موټر بانت پورته
کړ ، د ماشین په خو پرزو يې گوتې ووهلې چې بنه ډاډه شو نو بيرته خپلي
کوتي په لار . د سباناري د خورلو وروسته يې دفتر ته د تګ تياري ونيو .
خپل موټريبي د ګراج نه راوويستلو . بهري په درولو ، یو خل بيا د خپل
موټرنه ګر د چا پيره تاوراتاو شو ، بيرته موټر ته پورته شو ، شېرنګ ته
کيناست ، موټريبي چالان کړ او د بنار په روان شو .

په تلو تلو کي د بناري مرکزی وات ته ورسيد. شبيهنه وه تيره چې بيا هم د نورو ورخو په شان د موټرو په اوږده کتار کې داسی را ګير شو چې نه شاته او نه مخکي تللى شو.

انجنيرو حيد د خان سره پريکره وکره چې همدا يې د خپلو اوږدو هلو خلواو تجربې د پلي کولوله پاره مناسب وخت دی.

د موټر دروازې نه يې سر بهر کړ، شا او مخه يې نسه په خير حير وکتل، ورويې دخپل موټر خانګړې بتنه ووهله، موټر خای په خای هوا ته په جګید وشو، چې کله د حمکي نه درې خلور ګزه پورته شو، بل بتنه يې ووهله، سمدلاسه دموټر دواړو خواو ته د الوتکي په شان دوه وزرى وغورېدي. د انجنيرو حيد موټر په هوا کې د الوتکې په خير په الوتوشو. په مرکزی وات کې ټول خلک له حيرته ورته ګوته په غابن پاتې شول او انجنيرو حيد هم له ډيرې خوشحالۍ نه په جامو کې نه خايده. خپله اختراع يې د خپلو هيادوالو د ستونزو د حل له پاره ستره لاس ته راوري نه ګنهله، موټر په هوا کې روان واو انجنيرو حيد د خپل بریاليتوب زیری د لاس په نیورولو د حمکي پرمخ خلکو ته رسولو.

په هوا کي ده اوسي موټر په ليدو، د بناري په امنيتي څواکونو کې د ستر خطر د ګوابن زنګونه وشنګيدل. د حمکنيو او هوا يې قو او تر منځ د مخابرو له لاري د تيارسي امرونه صادر شول. د حکومت لوړ پوري چارواکي په ډيرې چتکي له خپلو اصلی څایونو بې څایه شول. خوک په یوه زيرزميني او خوک په بله زيرزميني کې ننوتل.

ددفاع د وزارت د لوې درستيزوال له خوا هوايي او حمکنيو قواو د چتک غبرګون قطعو ته، وروستي او قاطع امر داسی صادر شو:

د بنار مرکزی وات چې د سترو دولتني چارواکو د اوسيدوخای دي، دستر ترورستي خطر ناک بريدلاندي راغلى دي. د دفاع وزرات حکم کوي چې نوموري هوايي موټردي ، د ځمکنيو او هوايي قوا د تشریک مساعي په نتيجه کې ډير ژرله منځه یووړل شی.

د حکم سره سم په یو شبې کې د بنار شين اسمان له جنګي الوتکو ډک شو او د ځمکۍ پرمخ دافع هوا او برده توپونه د مرکزی وات په سرد ګرځنده موټر په لور توجيه شول او دستر ګوپه رپ کې د انځير وحید هوايي موټر په هوا کې د اورپه غونډه سکه بدلت شو.

د کابل بنار_ خير خانه مبنه

27-12-2005

هغه او س شپيلۍ، نه شي و هلى

د سڀين غره د لمنو په شنو ورشو گانو کې د خرولو، مخککو او کستري ګلونو لوی، لوی ټلونه ليدل کېږي چې خوب بوی یې د پسرلي دمستو وړو مو په څپو کې لري لري ځایونه ته رسېږي.

د ګودر د کلي تنکي ټوان ((شينو)) هره ورئ د همدي ورشو په زړه رابنکونکې هوا کې خپله رمه خروله او د خپلې شپيلۍ په خوب و نغمو به

یې د دې ورشو کانې او بوټي تخنول هغه به د خپلې شپيلۍ د نغمې پيل
په دې تپه کاوه:

سپورمۍ کړنګ وله راخیزه

جانان د ګلو لوکوي گوتې ریښه

د شینو د شپيلۍ جادو یې غرد ګودرد کلې د ډیرو پیغلو په زړونو کې د
شینو د لیدلو تلوسي پارولي وي خو شینو د انځرګل ټه. په رنما ورڅا نه
شو لیدای سهاربه لمرا لا خیره نه وه وهلي چې هغه به د کليوالو د مالونو
رمه خر ځای ته بیوله او د مابنام په توره لړه کې به یې بيرته کلې ته
راوستله.

نن ورڅ د نورو ورڅو په شان نه وه. لمرا سترګه لا د سپین غر په سپینه
مورګه هسکه ولاړه وه اوورو، ورو یې مخه نېټه ځان تیار اوه چې د
پسرلی تاندو لنګو شویو میبرو او د هغه تنکیو ګلالیو ورکیو په خپلوا
رمبارو د ګودر کلې په سرو اخیست.

کليوال چې په خپلوا پتیو او کروندا کې په کارونو بوخت وو هرڅه یې
په ځای پرینسپیول او په شنه منډه یې ځانونه خپلوا کورونو ته ورسول چې
وري او میږې یې سره ګډنه شي په تلو تلو کې یو تن کليوال له ځان سره
داسي غوریده

— یره ! شینو هم عجیبې شپینی کوي، په رنما ورڅ یې رمه کور ته راوسته، خه
ورپیا خو یې راته نه پیاپی، د مال په سردوه منه غله ورکوو، که بله ورڅ
یې د وخته راوستله مجبور یوو چې د خپلوا مالونو له پاره کوم بل شپون
ونیسو

نن مازديګر د شینو پلار هم هلته د خپل کلې په منځ کې خپل زوى ته
غانبونه چیچل او د هغه د راتلو لاره یې خارله

د مابنام تیاره شیبې په شیبې د ھمکې پرمخ خوریده خود شینو درک نه و د
شینو کورنۍ چیره وارخطاوه. تول د خپلې کلا په مخ کې ولاړ وو چا یوه
لاره او چا بله لاره خارله چې یوناخا په غږ شو:

— هغه دې شینو یې په شا راواړو.... دا خو تول په وینو سور دی..... واي
خدایه! د ده خو دواړه خپرې په مړوند کې نشته وير او کوکې شروع
شوې....

مور یې خپل خان په وهلو، وهلو تک شین کړ، خويندو یې په ژړا ژړا کې
خپل کوڅي کوڅي ویښته راوشكول...

پلار او ورونو یې خپل استقامت د لاسه ورنه کړ. سمدلاسه بې په کت کې
کلنيک ته ورساوه. د وینې د بندیدونه وروسته یې په توره شپه په موټر
کې د جلال آباد د بنبار لوی روغتون ته ورساوه.

سهار چې کلیوال را پاخیدل او غوبنتل یې چې خپلې میږې د شینو د رمې
سره یو ځای کړي نو تول خبر شول چې شینو د غونډۍ په لمنه کې د تر موز
د سر په شان کوم ناپیژندل شوی شي پیدا کړي و، د هغه سره یې خان
مشغولواوه چې یو ناخاپه پري چاودلی او د شینو دواړه لاسونه یې په
مړوندو کې تربنه ورې دې. په همغه ځای کې بې سده پورت و. د خداي
(ج) رحم و چې د برکلي سدو پري را پیښ شوی و او هغه یې بیا په شا
کلې ته رارسولي دي.

د دې خبر په خپریدو د کلې جوماتونه، دېږي او ژرندي ښې تودې شوې،
چا به ويل:

— یره د شینو ښه ټوانې وه، لاره خاورې ايرې شوه.

— خداي خبر که ژوندي پاتې شي....

بل به پري غړ کړ:

— که ژوندی پاتې شي، په دې ژوند يې خه له دينه ورته مرگ بنه و.....
بل به بیا ویل:

— ما سره دا سودا ده چې خوار کې به ډوډي خنګه خوري؟

بل به دلري پنه راغب کړ:

— تر خو چې يې مور او پلار ژوندی وي خو یوه گذاره به يې وشي خو که
خدای مه کړه سبا يې مور او پلار نه وي د خوار کې ژوند به ډېر تریخ
شي.....

دا ډول ډېرې پونستني د کليوالو سره پیدا شوي وي خو هيچا يې ټوابنه
شو موندلې.

شينو د خه نا خه دريو مياشتوا علاج نه وروسته کورته راغي، کليوالو چې
خبر شول ډلي ډلي د هغه ستري مه شي ته ورغلل. شينو به چې د هر چا سره
روغبر کاوه نو خوله به يې د خندا نه ډکه وه تا به ويل چې د شينو به گوندي
نوک ته هم ضرر نه وي رسپدلې. شينو د ټولو کليوالو په مخ کې د چا يو
ډک ګيلاس په خپلو دوو بې خپرو لاسونو کې د امبور په خير ونيوه او په
خوند خوند يې خو غړيونه ترينه وکړه

کليوالو حېران دريان يو بل ته وکتل او بیا يې د ئان سره پتې پتې توبي
وویستي. په دې وخت کې يوه سپن ډېرې غږ کړ:

— شينو وراره ! زه فکر کوم ، چې زموږ لاسونه او پښې زمونښنه دی، دا د
خارجيابو دي د خارجيابو !

خلکو يو بل ته وکتل خود سپین ډېرې کا کا په خبره پوهنه شول

شينو په حیراني وپښتل : کا کا په مقصد دې پوهنه شوم ؟

سپین ډېرې وویل : مطلب مې دادی وراره ! په هغه خه چې ستا لاسونه
پري شوي هغه هم زموږ خپل نه دي ، همدي خارجيابو رالېړلي ، ددي

معنی داده چې یو خل زموږ لاسونه او پښې رانه غوځوي او بیا یې بيرته د پلاستیکونه راته جوره وي. کاشکې چې ته هم کومې موسسې ته تللې
واي چې پلاستیکي خپړې یې درته اينې وي وای

شينو په مسکا وویل: کاكا! خپله وسه مې وکړه، د خو موسسو دروازې
مې وټکولې خو هغوي راته یوازې همدا خبره کوله، موږ په افغانستان
کې دا کارنه شو کولي

شپې او ورځې تيريدې، د خدای شان و، شينو خپل ځان معیوب نه ګانه.
تل به د خپلو همڅولو په ډله کې ناست و او خپل پلار یې هم یوازې نه
پريښوده که هغه به کروندي ته تلو او په اوږد به یې یوه او په خنګ کې به
ې ماله پرته وه نو ځغ به بیا د شينو په خنګ کې پروت و. که پلار به یې
خپل پتی قلبه کاوه نو شينو به بیا د پتی نه کبل راتبولول او خلک به یې
نداري ته راتبول وو.

د پلار سره بې د شينو د راتلونکي ژوند په هکله ډيره انديښنه وه. کله
کله به یې زړه نا زړه خپلو خپلوانو او کليوالو په منځ کې د شينو د کوژدن
خبره زمزمه کوله خو هيچا ته یې مخامنځ مرکې ليپلو جرئت نه شو کولي.
وختونه تيريدل او کليوال د شينو لوړ همت ته ګوته په غابن پاتې وو. د
خدای کارونه وو. د بخت ډيوه یې به بلیدو شوه. یوه کليوال خپله لوړ د
شينو په نامه کړه.

د شينو د کوژدن خبره په ټول کلي کې خوره شوه. چا به وویل:
— ېره! دا خو ډير ظلم دي. د شوټي شينو سره، به د هغې خوارکي نجلې
عمر خنګه تيرېږي?
بل به بیا وویل:

— خدای دې دنجلی پلار ته انصاف ورکړي، په لوی لاس یې خپله لور په سره تناره کې واچوله

چا به یو خه ویل او چا به بل خه، هر چا چې هر خه ویل دا د هغوي کارو،
خو پخپله شینو د ډیرې خوشحالی، نه په جامو کې نه ځایده او د خلکو د
خبرو په ټواب کې به یې کله کله د ځان سره د اسې ټپه زمزمه کوله:
خلك به هر خه، هر خه واېي

جانانه مه د چا منه نه به یې منمه

کله چې د شینو کوژدن وشهو نو خپل راتلونکي ژوند ته نور هم اميدواره
شو. تل به یې ویل:

— زه باید د نورو د او برو بار نه شم، زه باید ځانته یو مناسب کار پیدا کرم
....

په همدي لته او اميد شینو یو څل بیا د ګودرد کلي، ميرې په شپنې و
نيولي. اوس هر سهار د کليوالو مالونه د نبدي غونه یو لمنو ته بیا یې او
مازديگري په بيرته راولي

خو اوس شینو په شيطانه ميره د کانې ګودارنه شي کري، پخپله ور پسي
منهدي و هي او نه یې پريودي چې له رمي بيله شي.
اوسم د شینو سره د شپنې ډانګ نشته خو پخپلو چفو ټوله رمه اداره
کوي

اوسم شینو پخپلو مهينو ګو تو شپيلۍ نه شي غړولۍ خود خپلۍ شپيلۍ
تنده د خپلې خولې په شپيلۍ ماتوي.

هغه اوسم په خپل شپيلۍ کې دا ټپه زمزمه کوي:

سپورمۍ په مادي خه احسان دي

زمما جانان د ديوالو سپورو ته ځينه

۱۳۷۷ لکال ننگرهار هسکه مینه

د دوبې سفر

...هلو ! هلو ! د ا هوایی د ګر دی ؟ ... بخښنه غواړم سبا جاز دوبې ته په تاکلې وخت حې او که په پروګرام کې خه تغییر راغلی ؟ ... بنه بنه پوه شوم ، ډيره مهرباني ، د څواب نه مو مننه ..
جانان غوبې بېرته په خپل څای کېښود او بیا بې خانی ته په غوصه وویل

ما درته ویل چې همغه زړه خبره ده ، خو ته سودا يې سودا يې ، خپله کوي او دبل نه اوري .

خانى پەمسكا وویل:

ـ جانانە خپە كىپە مە، د مرگ او ژوند خبرە دە، احتياط بىھ شى دى.

اوبيا بې خپله خبرە داسې بدلە كپە:

ـ تا پە خپل سفري بكس كې شيان ئاي پە ئاي كېرى كەنە ؟

جانان وویل:

ـ هو ، لەمانە بىغمە او سە ، خوتە هم ئان تياروه ، ئىكە سهارد وختە خۇ

، هغە وخت دې بىا انې بانې نە منم.

خانى وویل:

ـ سمه دە ، زە بە همدا او سە خپل هر خە ئاي پە ئاي كۈرم

زىر زىپە خپل بكس خلاص كە ، د غابىسو كريم ، د بىرىپە خىليلو ماشىن

دسمال او نور ضروري شيان بې يو پە يو پە خپل بكس كې كىنىسۇدل او

بىا بې وویل:

ـ تەڭورە جانانە يا رە ، زما خۇ لومرى سفردى ، دومره بىنه نە پوهىيىم ،

دا شيان سەشوا كە خە كەمدى ؟

جانان لە خپله ئايە را پورتە شو ، د خانى بكس بې بىكىتە پورتە و كوت او

بىا بې وویل:

ـ بىس هر خە دې پورە دى ، نور بې بندە وە ، خۇ يوھ خبرە پە ياد لەرە او

هغە دادە چې پە ميدان كې وار خطاه نەشى

خانى پە خندا كې خپلە خبرە داسې ورغىرگە كپە:

ـ غەمە كۆھ ! خۇك چې او بىنان ساتىي دروازى لۇپى جورۇي . دومره نو

بې زىرە هم نە يەم ، لەكە خۇمەرە چې تە فىركە كوي .

جانان پە خندا شو او و بې وویل: نوبىا و اچوھە پىنجە !

ددې خبرې سره سم ددواړو یارانو د لاسونو پړک پورته شو. او خاني ور زياته کړه:

سبا به دا وخت که د خدای رضاوه په دوبی کې ناست یو، زه او ته به بیا نوري خبرې هلتنه کوو، که او س دې خوبنې وي ویده به شو، هسيې نه چې سبازه او ته ویده یو او جاز رانه الوتې وي.

جانان وویل: خانيه! زما په زړه خبره دې وکړه، ربنتیا هم جاز سهار له وخته حئي بس تر سهاره د خدای په امان.

دواړو برستنې په سر راکش کړي. خاني ډیره هڅه وکړه چې ویده شي خو د ډیرو سوداګانو او چرتونو له لاسه خوب نه ورتلوا، کله په یوه اړخ او کله په بل اړخ او بنته، ټوله شپه د رنګا رنګ سو چونو او خیالونو سره لوبيده. پخه شپه چې یې ملګري له برستنې سر راوويست، ګوري خاني ویبن دی. پونښنه یې ورنه وکړه:

تله لا او س هم ویبن یې، داد څه شي سوچونه وهی؟
خاني په خندا ځواب ورکړ:

سوچونه ډیر دی خو وروستي سوچ مې دا وه چې د ددوبي نه بيرته راغلي و م شم لو مرۍ مې د ځان له پاره یوه بنې مانې جوره کړه، دوه درې نوکران مې ونيول، اخرين ماډل موټر مې واخیست، هغه مې کورته راوست، هارنه مې وواهه، نوکر د کور لویه روازه خلاصه کړه، کله چې له موټرنه راښکته کيدم، بس تا غزو وکړ

جانان بيرته سر په برستن کې تاو کړ، او خاني ته یې وویل:
غوا لا حلله نه ده او تا خانک په سر نیولی. ویده شه ویده! ځان نه ليونې مه جور پوه.

خانی ورته بنه وکره ، سر بې بېستن ته وردنه کړ خو خوب کله ورته ؟
 ډیر وخت بیا هم په چرتونو کې ډوب و ، ناخاپه ورپه زړه شول ، هسپه نه
 چې سهار شوی وي . ژر بې سر له بېستنې راوویست ، سترګې بې په
 دیوالی ساعت بنسخې کړې ، د جاز الوتلوته پوره دری ساعته پاتې وو .
 دوی ته د ټکټد اخیستو په مهال ویل شوی و چې د الونی د وخت نه به
 درې ساعته د مخه هوایی ډګر ته راخي: ژر ژر بې خپل ملګری له خوبه
 راوین او ورته و بې ویل:

هله ژر شه پا خیږه ! وخت لب پاتې دی ، تر خو چې زه او ته ئان برابره و ،
 وخت پوره کېږي .

جانان غزونی وکړل . بیا بې د خپل لاس ساعت ته وکتل او زیاته بې کړه :
 _ سمه ده ، هغه جیگ له او بو نه را ډک کړه چې خپله خوراکه د او بو سره
 و خورو .

خانی وویل : د او بوغم مې لاد شې خورلی ، خودا او واي چې یو حل به
 بیا هم تليفون وکړو ، چې بنه ډاډه شو نو بیا به خواړه خورو ، خنګه دې
 خوبنې ده ؟

جانان په قهر شو ، او زیاته بې کړه : خانیه ! تا هسپه د ئان نه سودا بې
 جور کړی ، په ډیرو تليفونونو کیدای شی خوک را باندې شکمن شي . بنه
 بهداوي چې نوردا فکر له سره وباسي .

خانی زړه نازړه بنه ورته وکړه او بیا بې ورو د او بو ډک ګیلاس ئانه ته
 نیژدې کړ .

د څښاک او خوراک نه وروسته دواړو خپل سفری بکسونه په لاسونو کې
 ونیول او په یوه زاره ټکسى کې بې ئان هوایی ډګر ته ورساوه . سالون ته
 د ننوتو سره سم بې تر هر خده د مخه لو مرې په مخامنځ دره د الونی پروګرام

وکوت، ډیر خوشاله شول ځکه هر خه نورمال او الوتکي په خپل وخت الوتنه لرله. بيا يې خپل بکسونه د تلاشی له پاره وراندي کړل. بکسونه چک شول ، يو يو تکتی يې په بکسونو پوري ونبلاوه او د هغه یوه یوه کاپي يې دوي ته ورکره ، د تلاشی مسول ورته وویل : دا تکتونه به سمبال وساتي ، کله چې په دوبۍ کې د هوائي ډګرنه وتلى نو دا تکتونه به هغوي ته بنکاره کړي او بيا به خپل بکسونه د خان سره یوسې .
جانان په څواب کې ورته وویل:

— بیغمه او سه ، دومره نابلده نه یم ، پخوا مې هم ډير سفر ونه کړي.....
جانان او خانی بیادواړه د پاسپورت شعې ته ودریدل او خپل پاسپورتونه يې د ورپې کړکې له لاري پوليسته وراندي کړل. یوه شبېه وروسته خروجي ويژه ولګیده ، د سرحدې پوليسيو د کلکې تلاشی نه وروسته د انتظار سالون ته داخل شول. دواړه ډير خوشحاله و، ځکه هر څه يې ترا او سه سم روان و. د ټولو مسافرو د رانتولو سره سم د سالون دروازه د بهر په لور خلاصه شوه ، مسافر لکه یو ستوي ليک یو په بل پسې د الوتکي په لور روان شول. ټول په خپلو خوکيو کیناسل. د الوتکي دروازې بندې شوې ، حرکت يې وکړ چې سل دوه سوه متنه په مئکه لاره ، الوتکه بير ته را ستنه سوه. د پیلوټ له کابينه د اسې اعلان و شو :

— ټولو مسافرو ته خبر ورکول کېږي چې الوتکه تخنيکي ستونزه لري ، مهرباني وکړي ، بير ته د انتظار سالون ته لار شي. کله چې ستونزه لري شوه ، بيا به تاسوته خبر در کړل شي.

ددې اعلان سره سم په خانی او ملګرۍ مرې خولې را ماتې شوې ، یو بل ته يې په حیرانی حیرانی کتل ، ټولې سورلي د الوتکي نه رابنکته شوې

او بيرته د انتظار په سالون کې خاى په خاى شوي . خانى ډير وارخطاوه خو جانا د ډاډور کاوه چې بنائي ستونره غتنه نه وي ، اميد دی الوتکه ژرد الونني له پاره چمتو شي.

يو ساعت تير شو، دوه تير شول، درې شول، خلور شول خو بيا هم د الوتکي د الونني خه درک نه لګیده . په خاني عصبي شوك را غى بې اختياره يې چغه کړه:

— د خدائی له پاره ، دا تاسو په موبې خه ملنډي وهی ، اخیر خومره انتظار ... زه نور دلته د کیناسو حوصله نه لرم ، بیلوبت خه شو ، ورته ووايی چې الوتکه چالان کړي ، الوتکه ...

د سالون يو تن مسول په لاسيyne ، هغه حوصله مندي ته را وبللو او ډاډ يې ورکړ چې يو ساعت وروسته به الوتکه خامخا د الونني له پاره چمتو شي . همداسي په شول ، د پنځو ساعتونو له ځنډ وروسته الوتکه د هوایي ډګر خخه پورته شوه .

خو کله چې الوتکه د دوبي . په هوایي ډګر کې په ځمکه کیناستله نو ورسره سم يوا مبولانس او يوبس سرويس د الوتکي مخ ته ودریدل . نور مسافر بس ته وختل خو خانى او جانا د په امبولاتس کې روغتون ته ولېردول شول .

خانى خپله ساه په لاره کې ورکړه خو جانا بې هوښه روغتون ته ورسول شو . د معدى د پريئمڅلوا وروسته هغه له مرګه وژغورل شو . خو کله چې په هوښه راغي ، دوه درې پوليسيس يې سرته ولاړو .

د ډاکټر نه يې د پيښې رپورت وغونه . ډاکټر ورته خپل رپورت داسي ورکړ :

– هغه مړشوي شخص او دا ناروغ چې دلته لهموږ سره بستردی دواړه ملګري وو ، هره یوه د الونۍ خخه د مخه ، د دېر شو په شاوخوا کې کپسولونه ، د ستوني له لاري معدې ته تيرکړي و و چې په هر کپسول کې په پوره اندازه (د هېروینو پودر) ئای په خای شوي و. هغوي په خپله محاسبه کې بریالي وو و که تر لنډې او تاکلي مودې پوري بې د اغیزې مخنيوی په نظر کې نیوں شوي و. د معلوماتو له مخې د هغوي احتیاطي تدابیر او محاسبه هغه وخت ګلهه وډه شوه چې کله الوتکه د خپل وخت نه پنځه ساعته زیاته و ځندیدله او بیا بې ورته هغه کپسولونه په مخ کې کېښو دل کوم چې ډاکټر د جانان له معدې نه روغ را ایستلي وو .

د وینو څاځکي

د مازديگر مهال و ، مامورین نوي له دفترونو خخه راوتلي وو ، د چا په لاس کې تازه ترکاري ، د چاسره تازه ميوه او د چا سره هم د توبتو په کڅورو کې چارک ، نيمن الوگان وو ، هرچا هيله لرله ژر خپل کورته ئان ورسوی .

د کابل بنار دده افغانانو په سيمه کې ، د خير خاني مينې په تم ئاي کې شبيه په شبيه د خلکو ګنه ګونه زياتиде ، د ملي بسوونو درک نه و. که کوم يو به را پيدا شو ، دومره بېروبار به پړې جوړ شو چې یوازې به زلمي او غښتلي کسان پورته شول خو ماشومان ، بوداگان او بسخې به تولي په ارياني دريانې ولاړې وي .

شبيه په شبيه د خلکو ګنه ګونه نوره هم زياتиде . ناخاپه د کابل د شاوخوا د پرتو غرونو تر شاه ، له ورايه د یو دروند غږ راپورته شو د سترګو په رپ کې د خير خاني مبنې په تم ئاي کې يې دasicې کړنګ وکړ چې د چا خبره د غوبونو پردي يې خيرولي .

دراكته د ډز سره سم د خير خاني مبنې په تم ئاي کې ولاړ کسان په حمکه دasicې سترې ستري ولويدل لکه لوګرۍ چې په پتني کې غنم وربېي .

شبيه نه وه تيره چې د امبولانسونو غږ د کابل بنار فضا په سر وا خيسته . د خارندوي (پوليس) تولي هم په ډکو ډکو موټرو کې سيمې ته راوريسيدل ، سيمه يې تر خپلې ولکې لاندې راوستله . بناريان هم د مرستې له پاره راوريسيدل ، هر چا هڅه کوله چې مري او تپييان ژرترزه ، امبولانسونو ته پورته کړي . وير او ماتم ګډه وو . د بنځو او ماشومانو ژرا ګانو ، د تپييانو زګيرويو او د خلکو دویرې او ترهې غبونو د خير خاني مبنې په تم ئاي کې سم دم قيامت جوړ کړي و. په دغسې زړه

بوربونکی ماتم کې ، یوې بنسحې چې توره خادری یې اغوسنې وه او د
وینو خاڅکو ورپسې لاره جوره کړې وه ، غوبنتل یې په بېړه د خیر خانې
د موټرو له تم ئای نه خان و باسي . د خارندو یو یوتن پړې پام شو او په
منډه یې خان و رورساوه :

– خورې و درېږه ! نه ګورې وینې درنه روانې دی ، هله ژرشه ، امبولانس
ته و خېزه چې روغتون ته دې ورسو .

د توري خادری والا بنسحې هیڅ غږ غوره ونه کړ ، اوپه خپله لاره روانه شو
د خارندو ی کارکونکي د خپل حنګ ملګري ته وویل :

– ماته بسکاري دا بنسحه په توده کې ده اوپه خان نه پوهېږي زه خو وايم
وربه شم او په زور به یې مخه و نیسم .

– بنه خبره ده ، ورشه او مجبوره یې کړه چې امبولانس ته پورته شي .
خارندو ی په چتکې خادری والا بنسحې ته خان و رورساوه ، تر مخ یې
و دریده ، په لاسینه یې ورته وویل :

– خورې ! تاته وايم ! په خان پوهېږي که نه ، وینې درنه خاڅي وینې ! یو
ئل خان و ګوره ، معلومېږي چې سخته تېپی شوې یې ...
خادری والا بنسحې خان ته بسکته پورته و کتل او بیا یې په وار خطابې
وویل :

– نه نه ، زه جوره یم ، له مخې مې لري شه ، زه کورته خان رسوم .
– معلومېږي چې ماغزه دې کار نه کوي ، زه درته وايم چې له تانه وینې
خاڅي او ته واې چې روغه یم ...

خو خادری والا بنسحې بیا هم تینګار کاوه او همدا یوه خبره یې تکراروله
– مخې مې لري شی ، زه جوره یم هیڅ راباندې نه دی شوی

خارندوې فکرو کړ چې د بسحې ماغزه په رښتیا هم کارنه ورکوي. ژربې توپک اوږې ته کړ او دواړه لاسونه بې د بسحې تر منځ پراخ ونیول - وايم نه شې تللى ، ته تپی بې مجبوره بې چې امبولانس ته وخیزې او روغتون ته لاره شې خود توري خادرۍ والا بسحې بیا هم د خارندوې خبره ونه منله او د تیښتې هڅه بې پیل کړه.

خارندوې له مجبوريته هغه د لاس نه کلكه ونیوله او د ئان پسې بې کش کړه.

بسحې چغې او کوکې پیل کړي او خارندوې بې په دې تورن کړ چې هغه غواړي په زور بې روغتون ته بوئي.

له هري خوانه خلک پري راټول شول ، ګنه ګونه زياته شوه ، د بسحې او خارندوې تر منځ کش او ګير همغسي روان و چې ناخاپه د بسحې له لاسه یوشی په Ҳمکه ولويد.

خارندوې په بېړه هغه راپورته کر ، ګوری چې د راكته په چرو دیوې بسحې پري شوی لاس د چې په مړوند بې د سروزربنگړي او په ګوتو بې د سروزرو ګوتي دي.

۱۳۶۶ ل کال_کابل

وروستي ليک

ملا صيب جمعي د مبارکې ورخې د لمانځه د اداکولو له پاره خپلو
مقتدیانو ته د نیت ترلو هدایت ورکړ، کلیو والو خپل صفوونه برابرول چې
نا خاپه له کومې خوا غبوشو:

— ملا صيب لپه صبر چې حاجي صيب کمال رارواندی.

ملا صيب هم په له څنډه وویل:

— بنهه ده، ډیره بنهه ده، هلکانو! حاجي صيب ته لاره ورکړې چې او ل
صف ته راشي.

حاجي صيب را ورسیده او د ملا صيب تر شا په لوړې صاف کې ودریده
. لمونځ وشو، خطبه هم وویل شوه او ملا صيب د دوعا په وروستي
برخه کې داسي وویل:

....الهي! بندیان د بنده خلاص کړي، قرضداران له قرضه، ناروغانو ته
شفا ورکړې او د هغقولو دین او دنيا بنايسته کړي خوک چې ددين د
خدمانو او د خدای (ج) د کور جومات خدمت ته لاس په نامه ولاړ وي.
الهي ته د دغسي کسانو ددي دنيا په مال او شتو کې برکت واچوي او
په هغې دنيا کې يې جنت فردوس په نصيب کړي.

په جومات کې ناستو کسانو په لور غږ وویل: امين، امين..!

ملا صيب زیاته کړه:

...ورونو او عزيزانو! پته دې پاتې نه وي چې حاجي صيب کمال خان
زمور او ستاسو په منځ کې هغه خوک دی چې دغسي نیک او د ثواب

کارونه بې په خان فرض گنلي ، همدا نن چې تاسو په دې جامع جومات
کې په کوم بسکلي ، بنايسته او قيمتي فرش باندي د الله تعالى فرض
ادا کوي دا هم حاجي صيب کمال له خپله جي به اخيستي ، الله تعالى دې
د حاجي صيب دين او دنيا دواړه بسکلي
کړي امين يا ربي العالمين !

ددعوا له خلاصيدو سره سم کليوال له خپلو ئايونو پورته شول او يو يو
له جومات نه ووت خو حاجي صيب لا په خپل ئاي دروند ناست و
اوتسپې بې ارولي . ټول کليوال چې لارل نو حاجي صيب کمال خان هم
راپورته شو ، جي به ته بې لاس کړ او يو خورو پې بې د ملا صيب په لاس
کې و تومبلی . ملا صيب ست او سلا و کړه خو حاجي صيب په ځواب کې
ورته وویل : غږ به نه کوي ملا صيب ، دا ستاسو په موب حق دي ، ستا
غاره دې بنده وي ، که کوم شي ته دې ارتيا وه او په ما غږ و نه کړي .
ملا صيب د وښکيو په خندا کې بس همدا وویل :

سبحان الله ، ما شا الله ! الله دې دين او دنيا دواړه بنايسته کړه
په کلى کې دا سې ديره او حجره نه وه چې د جومات سره به د حاجي صيب
د زياتو مرستو او کومکونو په اړه تبصره نه کيدله ، چا به یو خه وویل او
چا به بل خه ، ئنو خو به لادا تبی هم په کې و کړ :

... اشنا پام دې شته ! دين او دنيا دواړه د شمنمو خلکو ده . په دې دنيا هم
خلک ورته لاس په نامه ولاړوي او د هغې دنيا توبنه خود خپلو پيسو په
مرسته برابروي ، خيرات دوي ورکوي ، زکات دوي ورکوي ، د خوار او
غريب سره دوي کومک کوي ، د حج مبارک فريضه دوي ادا کوي بل
به غړ کړ :

— بنه وايې ! غريب خلک خونه د دين شو او نه د سادين ، بس موب به دوعا کو و چې الله اتعالي دې موږ خوشی په خوشې وېخنسی . حاجي صيب د عمر له پلوه پوخ سړۍ و . زيات وخت به يې په مسافري کې تيرولو خو چې به کلي ته راستون شونو بس د جومات په ملا او چريانو به اخترو . ئکه هغه ددوسي ډيرزيات خيال ساته . کمال خان به تل د خپلو يارانوا دوستانو په منځ کې دا خبره کوله چې دکلي له ملا به خان ساتي هغه که د جومات د منبر له پاسه خوک په بنه او دروند نامه ياد کړي نو بيا يې هيڅوک په سپک نامه نه شي يادولي .

دا ئخل چې حاجي صيب کمال خان نوي له مسافري . نه راستون شوي و نو د پخوا په شان يې بيا هم ملا صيب ته د شپې ډودوي بلنه ورکړه . ملا صيب هم د هغه بلنه ومنله او د ما بنام د لمانځه نه وروسته د خپلو خو چريانو سره یو خای د حاجي صيب کورته ورغلل .

حاجي صيب د هغوی تود هرکلی وکړ . په لړه شبې کې په لوی او پراخه دستر خوان د خدای داسې نعمتونه کېښو دل شول چې د چا خبره یوازی د مرغۍ پې به په کې نه و .

ملاصيب او ورسره چريانو يې یو بل ته په وښکيو کې مسکي شول او په اشارو اشارو کې يې یو یيل ته دا اشاره ورسوله چې نورنو ورته مه ګوري . د ډودۍ په خورلو پیل وشو ، د یو خو نمریو نه وروسته د ملا صيب پا م شو چې حاجي صيب کمال خان هلته لري ناست دي . ملا صيب په حیراني ورنه و پونېتل :

— حاجي صيب ته ولې ډودۍ نه خوري ؟ په ګډه د ډودۍ خوراک ثواب لري ، رائي له دې ثوابه خان مه محروموي .

حاجي صيب چې تسبې اړولې وویل :

ملاصیب نن عذر لرم او هغه دا چې زه پرهیزیم ، کنه تاسو می کله یوازې پریښودی . ملا په حیرانی پونتنه وکړه :

خیریت خوبه وي حاجی صیب ، خه تکلیف لري؟
حاجی صیب سوره اسویلی و ویست او بیا یې وویل:

— ملاصیب ! بس دوعا ګانې راته کوي ، تکلیف مې ډير خطر ناك دی ، ډاکټر انورا ته ویلی چې په معده کې مې ((رسولی)) دی او هغه باید عملیات شی . سباته په خیر سره هندوستان ته د سفر نیت لرم که د خدای رضاوه بس هلتنه به علاج کوم . ملاصیب په دغسې وختونو کې مې یوازې ستاسو دوعا ګانې په کاردي او بس .

ملاصیب چې ډوډي خورله په ډکه خوله یې لو مری خپله خواشینی او بیا خپله همدردی داسې وښو دله :

— حاجی صیب ! زموږ په وس غیر له دوعا ګا نونه نور خه پوره دی ؟ ته هیڅ غممه کوه . که د خدای رضاوه موږ به سبا ستاسو د شفا اوښه صحت یابې په حق کې د قران شریف یو ختم وکړو او بیا یې خپلو چریانو ته مخ کړ : هلکانو ! وامو وریدل ؟ سبا چې ورک نه شی ... چریانو هم د تایید سرورنه و خوځول .

د تګ په وخت کې حاجی صیب ورو جیب ته لاس کړ او د پیسو یو بنډل یې د ملاصیب په جیب کې کیښود او زیاته یې کړه : ملاصیب ! دا به درسره واخلي، کله چې مو سبا ختم شریف سرته ورساوه نودا یو خه پیسې به ، زماله خوا په دې چریانو خیرات وویشې او چې خومره پاتې شوې هغه به د جومات د اړتیاو له پاره د ځان سره وساتې . ملاصیب چې په خپل جیب کې په پیسو لاس واهه وویل :

— ماشا الله ! ډیره بنې ده ، خنګه چې ستارضا وي همفسي به وشي

سبا ورخ حاجی صیب د هندوستان په لور روان شو او ملا صیب د وعدې سره سم په خپل جومات کې د قران شریف ختم ادا ، او د حاجی صیب د روغتیا په حق کې بې نبې ډیرې دوعا ګانې وکړې .

حاجی صیب پوره یوه میاشت په هندوستان کې تیره کره کله چې بيرته ته راستون شو، نو ډلی ډلی کلیوال یې پونښتنی ته ورتلل او هر چا به ورنه دا پونښتنه کوله چې حاجی صیب عملیات مو خنګه تیرشول ؟

حاجی صیب به په ټواب کې بس همدا یوه خبره کوله :

_ دا خوستا سود دوعا ګانو برکت و ، عملیاتو ته اړتیا پیدا نه شوه، ناروغی مې د خدای تعالی (ج) په فضل او کرم د دارو په وسیله جوړه شوه.....

شپې او ورځی تیریدې د حاجی صیب شتمني له یوی ورځی نه بلې ته زیاتیدله. زامن یې په کلې کې لکه شهزاده ګان داسی ګرځیدل. په ودونو او بنادیو کې به د حاجی صیب لورانو د مره ګا نې په ځان را چولې وي چې د کلې نجونو به له حسدہ ورته کتلی نه شول .. یوې نیمې خوبه لا ویل :

... خورې ! په نوم واده مې د حاجی صیب د لورانو له لاسه بد ایسي ده ګانو ته چې ګورو موره خپل څان ډیر سپک بنسکاري.

د ورځونه یو ورخ حاجی صیب بیا د سفر نیت وکړ. دا خبره یې لومړی د کلې د ملا صیب سره شریکه کره او هغه ته یې داسې وویل: ملا صیب! ما خو د عمرې شریفی د ادا کولو نیت کړي. که خه شی ته ضرورت لري، همدا او سې راته وواي، بیا دې ګوره ګیله نه منم ملا صیب مسکی شو او وې وي:

ـ حاجی صیب خومره بختور سپی یې ، ډیر پاک خای ته روان یې ، الله تعالی دې زموږ هم نصیب په کې و کړي ، نور خه می نه دی په کار، بس یو نبایسته جیبی شو بینی ساعت به راته راوري. هغه په دې بنې دی چې کله زه سهار وختی د اذان او لمانځه لپاره پاخيږم، نوهغه وخت تیاره وي او په دغسې وختونو کې شوبیني ساعتونه ډيربنه کار کوي. حاجی صیب په پوره ډاډ ورته وویل :

ملا صیب ! بې غمه او سه ، ساعت ساده خبره ډا او بیا یې ورنه غاره په غاره بنې توده مخه بنې وا خیستله .

حاجی صیب دوډ درې میاشتی په سعو دي عربستان کې وئندېیده ، د کورنۍ سره یې ډیره زیاته انديښنه وه. ملا صیب به یې هم کله نا کله له زا منو خخه پونتنه کوله چې پلار مو راغلی که نه؟ خو هغوي به هر څل ورته د نه حواب ورکاوه .

د ورځونه یوه ورڅ د مازیګر لمانځه نه وروسته ټول کلیوال د ملا صیب په ګډون د جومات د پیتاوی غارې ته ناست وو. په دې وخت کې یو نابلده سپی راغی او د سلام نه وروسته یې د جیب نه یو کاغذ را وویست او و یې ویل :

ـ زه خو ورځې د مخه د سعودي عربستان نه راغلی یم او ستا سود یوه کلیوال لیک مې راوري. نوم یې حاجی صیب کمال خان دی. هیله ده چې دا د هغه کورنۍ ته ورسوی .

په ناستو کسانو کې د حاجی صیب مشر زوی هم ناست و، په بیړه او خوشالی یې د هغه نه لیک واخیست. ژر یې پرانیست چې یو دوډ کربنې یې ولوستلی ناخاپه یې له خولی نه یوه کړیکه ووتله .

کلیوال تول حیران شول د حاجی صیب زوی نه بې د علت پوبتنه وکړه،
خو هغه په داسی حال کې چې په چیغو چیغو بې ژرل، هیچا ته بې ځواب
ورنه کړ او نیغ بې د خپل کور مخه ونیوله. کلیوالو یو بل ته حیران حیران
وکتل او هیڅوک نه پوهیدل چې په حاجی صیب به ځه راغلی وي؟
د ناستو کسانو څخه یو تن د لیک را ورونکی څخه پوبتنه وکړه: وروره
خیریت خو به و ، په لیک کې حاجی صیب خه لیکلی و ، چې زوی بې
دومره وار خطاطشو ؟

لیک را ورونکی وویل: حاجی صیب کمال خان په عربستان کې د ()
پوډرو) په قا چاق کې نیول شوی ، د عربستان حکومت ورباندې د مرګ
سزا خیزولې، کیدای شي یا بې اعدام کري وي او یا به بې په نن سبا کې
اعداموي. په لیک کې خپلې کورنۍ ته خبر ورکړای چې نور نود هغه
د راستنیدو په تمهنه شي .

ناست خلک تول هک پک پاتې شول ، یو بل ته بې حیرا حیران کتل او د
هیچا له خولي نه سپون نه خوت. خو ملاصیب دا سکون مات کړ. په
داسې حال کې چې دواړه لاسونه بې اسمان ته نیولۍ و. وویل:
_ توبه خدا یه توبه ! لویه خدا یه ! ستا ځنې بندګان خومره ریا کاره دی

سنفکشن

د شین ځنګل په تاپو کې

د ډاکټر لمړ به سپینه چپنه تل په غاره وه ، سپینو اورېدو ویښتاناو یې غوربونه پټ کړي وو. خبرې یې کمې او فکرې زیات کاوه. خپلې لورې زده کړي د فارمسي (دارو جوړونې) په څانګه کې پای ته رسولې وي. د نړۍ په بیلا بیلو پرمختللو صنعتي هیوادونو کې یې ډير کلونه کارکړي و او په سترو علمی سیمنارونو کې یې هم خو خواړه برخه اخيستي وه. د پوره علمي صلاحیت او تجربې خاوند و.

د ډاکټر لمر په زړه کې د کلونو کلونو را په دیخوا یوه ستره ارزو او سیده او ده ګې دلاس ته راوړنې له پاره يې، د خپل ژوند پاتې برخه د سمندر ونواخوا د شین ځنګل په ټاپو کې غوره وبلله.

هغه جونګره د شین ټاپو په ځنګل کې دیوپ وړي غونډۍ په سر اباده وه سهار به چې له خپلې جونګړې را ووت نو ترمابنامه به د شین ځنګل په غرو او رغونو کې د دارو بې بوقو په راټولولو اخته و. د شبې له خوابه يې هغه بوقو د خپلې جونګړې په کوچنی لابراتوار کې د ازمونی لاندی نیول هره ورڅه او هره شبې يې همدا مشغولا و.

د شین ځنګل د ټاپو او سیدونکو به ډاکټر لمر، د ډاکټر لیونی په نامه يا داوه. ځکه ده ګه ټول کړه وړه د ټاپو د او سیدونکو له پاره نا اشنا او د حیرانی نه ډک وو.

نن چې شبې له نیمایی اوختې وه، ناخاپه د ډاکټر لمر په جونګره کې کله د خندا او کله هم د ژړا انګولا وي پورته شوې.

ګاونډیانو سخت وارخطا شول، په بېړه يې ځانونه ورورسول...

ګوری چې ډاکټر لمر په کوته کې یوه مړه نښکته پورته ګرځی او ډاکټر لمر هم کله ورته وزاري او کله ورته د اسې خاندی چې ته به واې د دنیا تر ټولو قیمتی شی يې په لاس را وړی دی.

ګاونډیان ورته هک پک پاتې شول، له یوی بنې شیبې ننداری وروسته، یوه ګاونډې ورنه پونښنه وکړه:

— ډاکټر لمر! خه خبره ده چې په توره شبې مو د شین ځنګل د ټاپو او سیدونکې په خپله ژړا او خندا د حیرت سره مخامنځ کړي دي؟
ډاکټر لمر په خپلې خوشحالې کې دو مره ډوب وچې د هغه خبره يې نه او ریده، یوازې يې همدا خبره تکراروله:

– زه بريالي شوم، زه کامياب شوم.....

اوکله نا کله به يې بيا ، په لور او اواز چغې کړي

– راشى ! راشى ! هلى ! هلى ! دا خوانه مړه وګوري ! دا پرون داسي نه
وه ، زره بودي وه ، په لاره نه شوه تللى ، خو او سدادي خوانه ده ، مستي
کوي ، تو پونه وه
.....

گاونډيانو به يو بل ته په تعجب وکتل ، نه پوهيدل چې ډاکټر لمر خه
وايي تول د خپلو کورونو په لور روان شول . په تلو تلو کې به ، يو بل
دا خبره هم کوله ډاکټر لمربخا لبليونى و خواوس لکه چې پوره ليونى
شوی . خدای دي پري ور حميږي .

سبا چې د لمري خيرې د شين ځنګل د تاپو په هسکو او د نګوونو ، خپلې
وزري وغورولي نو ډاکټر لمري هم له خپلې جونګړې را ووتلو ، خون
ډاکټر لمري هغه پروني بودا ډاکټر لمرنه و ، هغه او س پوره خوارلس کلن
خوان و ، او بده تور و بینته او بنایسته خوانې وه

خلک ورته هک پک پاتي وو او په حیراني يې ، له هغه نه د خپلې د
خوانې دراز پونښنه وکړه . ډاکټر لمري په خوبنۍ ورته وویل :

– ډير کلونه په همدي بوخت و م چې يو ډول داسي دارو جوړ کړم چې هغه
د انسان دزېښت دوره بيرته په خوانې بدله کړي او له نیکه مرغه دادی
پروني او ويماکلن زړو بودا ډاکټر لمري او س تاسو خوارلس کلن ډاکټر
په خيره کې ګوري .

د ډاکټر لمري بيا خوانې د دارود کشف خبرونه په توله نړۍ کې خپاره
شول . خو ورځې نه وي تيري چې د شين ځنګل د تاپو فضا د نړۍ د سترو
پانګوالو په هلیکو پترو ډکه شوه . هر چا د خپل خان سره په بوجيو بوجيو

پیسی راوری وی او هر چا غونبستل چې د پیسو په بدل کې د ډاکټير لمرنه د ځوانۍ دارو واخلي.

خو ډاکټير لمرد نغدو پیسو له اخيستلو نه انکار وکړ. هغه ټولو پانګوالو ته وویل:

ـ د ځوانۍ دارو د همدي شين ځنګل د وروسته پاتې تاپو ملکيت دي هر چا چې ددې تاپو په ابادی کې برخه واخيسته نو هغه ته به د ځوانۍ دارو ورکول کېږي ...

ډاکټير لمرد شين ځنګل تاپو په خلورو برخو شمال، جنوب، لويدزا وختیز وویشه او هره برخه یې څو پانګوالو ته وسپارله، او دا شرط یې ورباندی کېښود هر چا چې خپله ورسپارل شوی برخه د بشري ژوند د ټولو ضروري اړتیاوله مخي بنه جوړه کړه، نو هغه به د ځوانۍ دارو د ځان سره وړي.

پانګوال بېرته ستانه شول او دا حل یې د نغدو پیسو په ځای د ځان سره د ساختمانی چارو ماشینونه راول.

څو ورځې نه وي تیرې چې د شين ځنګل په تاپو کې هري خواته د بلدو زرو او تراکټورونو غرهار ځمکه او اسمان په سرو اخيست.

چا سرکونه جوړول، چا کورونه، چا د او بونه او چا هم د برينينا مزى غئول. په لنډه موده کې د شين ځنګل وروسته پاتې تاپو په داسې يو پرمختللى او مډرن تاپو بدل شو چې ثانی یې د نړۍ پرمخ نه ليدل کیده او ددې کار په بدل کې د نړۍ ډير زاره زاره پانګوال هم په ځوانانو بدل شول. کله چې د نړۍ پرمخ دغريبيو خلکو غورېونو ته د اوazine ورسیده نو ډير ناهيلې او اندېښمن شول، ئکه هغوي دومره خه نه لرل چې د ځوانۍ دارو پې واخلي.

د نا اميدی، په فضا کې د پانګوالی له پاره هلى ئخلى تندى شوي ، د مدنېي قانون ئاي د خنگل قانون ونيو ، زورورو د کمزور و په شتمنيو بريدونه پيل کړل ، هري خوا د جګړي اورونه بل شول ، د کمزورو وينې وبهيدلی او زور ور نور هم شتمن شول.

ډاکټر لمر چې ددي ستر بشري ناورين خخه خبر شو ، په خپل کړي خدمت ډير زييات خواشيني شو ، په بېړه یې د شين خنگل له تاپو خخه ئان ورک کړ . او س ستراستر پانګوال چې په بيلابيلو ناروا لارو یې سترې پانګې لاس ته راوري ، هره ورڅ ده ګه په لټون پسې ستري ستومانه ګرئي خو ډاکټر لمر داسي غيب شوي چې نه یې مرۍ شته او نه یې ژوندي چاته معلوم دي.

د ډاکټر لمر لابراتوار خو خو ئخلى د دارو جورولو د سترا کمپنيو له خوا ولټول شو خوده ګو دارو نسخه په لاس راوري خو ډاکټر لمر هغه نسخه په خپلو مغزو کې د ئان سره ورې ده.

پينبور

10-01-2006

طتزی کیسه

انصاف

- اور دې په داسې کورشی ، پیسې شته خو هیخ په کې نه شته ...
ما له ویرې غږ نه کاوه خو په زړه کې مې ګرځیدل ، هرو مرو خه پینه
شوی چې مور مې دومره په غو سه بنکاري . په دې وخت کې مې پلار له
بهر نه راغي او چې زما دمور خلق تنګي يې ولپدہ نو په حیراني يې
و پونتل :

- بسحی ! بیا خه تکه رالو یدلې چې څمکه ئای نه درکوي ?
مور مې په داسې حال کې چې اعصاب يې ډير نارامه و وویل:

سېريه! ستا له بې پروايې نه مې زړه خولي ته راغلى، په کورکي نه چای شته، نه بوره، نه مالګه او نه غوري، حیران یم چې بيګاه ته خه زارو گنډير پا خه کرم. کورنه دی، سمدم د مړو هدیره...

پلار مې مسکى شواو ويې وویل:

خیردي نن یو خه گذاره وکړه، په دفترکې مې ډرزيات کارونه وو که د خداي رضاوه سبا به هر خه درته راورم.

مور مې په غوسه وویل:

ستا یوه ورڅنه ده، ټول عمر دې په همدي بانو تيرکر.

پلار مې ورغبرګه کړه: بنځۍ پخپله پوهېږي یوزري سړي یم چې یو کارتنه مخه کرم بل رانه پاتې وي.

په دې خبره مې مور نوره هم په قهرشوه:

يو وزرى په خه بې...؟ زلمى زوي دى په کورکي ناست دى چې ته وزګار نه یې زوي ته پيسى ورکړه چې هغه له بازاره سودا راوري. پلار مې مسکى شواو ويې وویل:

ملامته نه یې د کورښه یې بازار دې لیدلى نه دی، په بازارکې داسې سفید پوشه کسان ګرئي را ګرئي چې ته به فکر کوي کومه ملا يکه له اسمان نه راښکته شوې خو چې اصلیت یې راو سپېږي له هغه نه به لوې غل په دنيا نه وي. زوي خو مې یوازې بنونځي ته تللې راغلى، د بازارې خلکو له چالاکۍ سره نا بلده دی، که په سودا پسې یې ولیبم، سودا خه چې وايم غټه پت زوي به رانه په بدہ ووهی

په مور مې دا خبره نوره هم بدہ ولګیده:

چې دومره اعتبار ورباندي نه لري نو بیا ورشه بنګړۍ ورته راوره او د لور غونډې یې په کورکي کښینو.

د مور دا خبره په ما هم د ټوپک له ډزنې بدہ ولګیده، یو ځل مې د مور سترګو ته وکتل او بیا مې د پلار سترګو ته، خوله ویرې نه مې سپون هم ونه کړ. پلار زما په خپگان پوه شو. په خندا یې وویل.

– بسحې په زوي مې ملا متیا مه اچو. پسات ټول په بازار کې دی، پرېږده یې چې اوس خپل سبقونه ووايي، د کور کارونه به بیا وروسته کوي. خومور مې دا خبره نه منله وویل یې :

– هرڅه چې کېږي ودې شي. خوزما زوي باید هرو مرو د بازار سره بلد شي، ځکه تر خو پورې به د دنیا له بنو او بدوانا خبره وي او بله دا چې ستا به هم لاس ورباندې سپک وي.

پلار مې د یو څه سوچ نه وروسته وویل:

– سمه ده، چې ته وايې نودا به ستا ومنم. سباد جمعې ورڅ ده، بنونځی رخصت دی، پېښې به ورکړې او سودا به راوړې.

د پلار په دې خبره زه هم خوشاله شوم او ځان ته مې د سړیتوبه تمه پیدا شو. مور مې سهار وختی له درانه خوبه پاخولم په جیب کې یې د پیسو سره یو ځای د سودا لست هم راته وسپاره او د تګ په وخت کې یوازې دو مره وویل:

– زويه! بیګاه خودې د پلار خبرې واوريدي، ډير پام به کوي چې خوک دې تیرنه باسي.

ما ورته وویل:

– ډاډه او سه موري! دو مره نو ساده نه یم، په بنوونځی کې سبق وايم، په کتابونو کې مې ډير څه لوستي، په هر څه بنه پوهیبوم. په دې خبره مې، مور نوره هم ډاډه شوه او د شاباسي سره سره یې په ټنله هم بنسلکل کرم.

زمود کور له بازاره يو خه لري و حکه مو بد بشار په يو کنج کي اوسيدلو.
چي روان شوم نو په توله لاره مي همدا اندیښنه مخي ته ولاره وه، هسي
نه چي خوک مي تيرنه باسي !

په همدي اندیښنو او سوجونو کي بازار ته ورسیدم. شا وخوا مي
ترور ترور کتل ، نا خاپه مي د يوه دوکان په لو حه سترگي ولګيدې
((انصاف چاى پلورنځي)) ، د انصاف د کلمې په ليدلو مي په زره کي
خوشالي په ټوپونو شوه. حکه ما د بنونځي په کتا بونوکي د انصاف په
هکله ډيرې کيسې لوستې وي او هم مي په جو مات کي د ملا صيبنه دا
خبره ډيره او ريدلې وه چي انصاف بنه شى دي ، د با انصافه سري په شتو
کي برکت وي او بي انصافه بنیادم په دنيا کي خلکو ته مخ تورن او په
اخیرت کي د الهي د سترو عذابونو سره مخ وي
بس نو په زره کي مي سمد لاسهدا متل و ګرځیده (ما موته ، بيا دې موته
) ، دومره لویه لوحه بي چې ليکلې ، خامخا د انصاف خاوند دي او چې د
انصف خاوندوی نوما به هم نه تير باسي .

په ډاډه زره د دوکان مخي ته ودریدم او بي له دينه چې د بې په اړه
ورسره خبرې وکرم چاى مي ورنه وتللو او پيسى مي ورکړي. خو قدمه
چې وړاندې لارم، بيا مي په بله لوحه سترگي ولګيدې ليکل شوي و:
((انصاف خوراکه پلورنځي)) نور هم خوشاله شوم او له هغه نه مي هم
غوري، بوره، مالګه او داسي نور خوراکي شيان واخیستل او بي له دينه
چې چنې ورسه ووهم پيسى مي ورکړي.

توله سودا مي په يوه بوجې کي واچوله خو قدمه چې د مخکي لارم، پام
مي شو چې ليکلې بي و ((انصاف در ملتون)) ، (انصاف سلماني)
(انصاف کلينيك) خوشاله شوم او د ځان سره مي وویل:

– نه پوهیم دا خلک ولې وايی چې په بنار کې انصاف نه شته ، دلته خو په هر خه انصاف ليکل شوي
 په همدي چرتونو کې ڈوب و م چې غرمه را ورسیده. زه هم بنه و بدی شوم .
 د غرمې ډوډی مې په ((انصاف رستوارنت)) کې و خورله. له ډوډوی نه
 وروسته مې یو خه سودا نوره هم واخیستله ، وړل بې راته ګران شول.
 سترګې مې په لاسي کراچيو ولکيدې. د ټولو په منځ کې مې په هغې
 کراچۍ لاس کينبند چې مخامنځې په سره رنګ په ګډو و ډو تورو ليکل
 شوي و ((انصاف کراچې)) !

سودا مې په همدي کراچې کې با رکره. هغه مخکي او زه ورپسى شوم
 تياره مابسام ستړۍ ستومانه دکور په دروازه ور ننوتم مور له و رايه
 راباندي غږ کړ :

– زويه ! خنګه دې دومره ناوخته کر ، خيريت خو به و ؟
 – هو موري ! خيريت و خو هسې هلته ...

پلار مې وویل :

– ته نورې خبرې پريږده دا ووايې چې سودا دې را وړه که نه ؟
 – هو هو هلته بهر ... هلته بهر په انګړ کې اينې ده
 پلار سره مې د هر خه نه زييات دسوداد قيمتونو اندېښنه وه زما په
 وارخطاپې او بنده بنده ژبه پوه نه شو . ژريې رانه و پونېتل :
 – ووايې زويه ! غوري دې په خو واخیستل ، بوره دې په خو واخیستله
 .؟

ما بې ژر خبره ونيوله او د سودا بشپړ لست مې د هغه په مخ کې کينبند.
 پلار چې مې په لست کې دسودا قيمتونو ته بنه حیر شو ،
 ناخا په بې سرتەتك ورکړ، مور مې په حیراني ورنه پونېتنه وکړه :

– سړیه ! خه خبره ده؟

پلار مې وویل:

– تباہ شوی یم د لسو روپیو شی بې په پنځلس او د پنځلسو بې ، په شل
ورباندي خرڅ کړي ، نه مې درته ویل چې دا خلک بې انصافه دي ، هلك
به سودا پسې نه ليږو خوتا خپله کوله او زما دې نه منله
ما په بېړه د پلار خبره غوڅه کړه :

– نه نه پلاره ! دا درسره نه منم. ټکه ما ټوله سودا په داسی د کانونو کې
اخیستې چې په سر بې په غتیو تورو ((انصاف)) لیکل شوی و.

پلار مې وویل:

– زویه ! په همدي کې تیر وتلى بې. هر هغه خوک چې خه نه لري، د همغه
شي یادونه ډیره کوي.

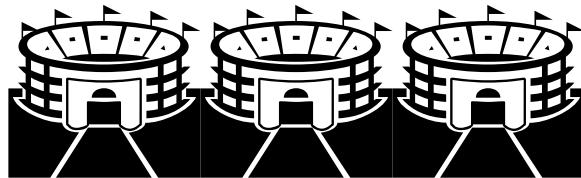
د دې خبرې سره سم ما ته هم خپل یو همصنفی رایاد شو. هغه به د بنونځي
په ازموینه کې تل په واسطو او نقل بریالی کیده خو چې بهربه د خلکو
سره مخامنځ شو نو بیا به بې د خپلې پوهې او لیاقت خبرې کولي. د بلې
خوا زموږ د ټولګۍ او لمبر بیا ډير زیات تکړه و خو هغه به هیڅکله دا
خبره نه کوله چې زه تکړه یم.

د پلار خبره را ته د کانې کربنې بنکاره شو. زړه نا زړه مې ورته وویل:

– پلاره ! ستا خبره سمه ده ، له ما نه هم ټوله سودا د هغى کراچې خاوندو
تبنتوله چې په پنده بې به لویو تورو لیکل شوی و ((انصاف کراچې))
ټکه خو تش لاس کورته راغلې یم

مور چې مې دا خبره واوريده نو په ژړ غونی غږي وویل:

– زویه ! سرمې د خريلو دی چې ته مې په سودا پسې بشار ته ليږلې.

زاره دبسمنان ، نوي دوستان

ونه و په پخوا زمانو کې يوه کليوال بني ھيرې چرگانې ساتلى وي. چرگو
به هره ورخ هنگى اچولي او کليوال به خرخولې له دې لاري يې بني ھيرې
پيسې لاس ته راوري.

د شپو نه يوه شپه ناخاپه د چرگانو د تيغ، تيغ غربونه پورته شول. کليوال
په وارخطاپي له خوبه را پاخيده او په بيره يې د چرگانو د ساتنې ئاي ته
ئان ورساوه. له ورایه يې وليدل چې گيدهر يوه غتىه پته چرگه په خوله کې
نيولى او په شنه منداه يې د ئان سره يورله..

کليوال زيات اندېښمن شو او له ھيرې اندېښنى نه يې تر سهاره خوب ونه
کړ. په همدي فکرونو کې ڈوب و چې خنګه خپل چرگان په راتلونکى وخت
کې د گيدهر له شره وساتي.

د یو خه چروتونو او فکر و نو و روسته یې داغوره و بلله چې د گیدر د بنمن سپې دی ، بنه به وي چې د یو د بنمن له پاره بل د بنمن پیدا کړي په همدي هيله سهار له کوره ووتلو ، مابنام چې کورته راتلو نو يو بنه هلهور کوچيانی سپې یې د خان سره راوستلو.

گیدر نيمه شپه بیا د کليوال کورته راغي. خو دا خل یې له ورایه د سپې غپا ترغوب شوه. چرت یې خراب شو. خای په خای ودریده او د خپلو نويو چالونو په لته کې شو.

د یو خه فکر و روسته یې يو چل و موند ، د کليوال د کلا مخ ته یې خان نږدي کړ. په سپې چې د گیدر بوي ولګيد نو په غپا غپا یې قول کور په سر واخیست.

کليوال چې د خپل سپې غپا واوريده ، زيات خوشاله شو او په داډه شو چې نور نو د گیدر له شره بیغمه شوی دی. په همدي هيله په درانه خوب ویده شو.

گیدر خو هم په هونبیاري او چلاکي کې نوم لري. کله به د کلا يوه د یوال ته او کله به د کلا بل د یوال ته ودرید. توله شپه یې سپې په مندو رامندو او غپا دومره ستري کړ چې نور نو د خوئيدو نه و.

گیدر د یو لنډې شيبې له پاره خان د کلا نه ليږي کړ. سپې داډه شو چې گیدر پتلې نوځکه په درانه خوب ویده شو.

گیدر همدغه شibe غنمیت و ګنهله ، غلى غلى د کلا د دروازې د ايراو له لاري یو خل بیا د کليوال کورته ننوت او خپل بسکار یې په يو ترنګ کې د خان سره یووړ.

کليوال چې سهار را پاخید گوری سپې یې ویده او په چرګانو کې یې يوه بله چرګه هم نشته. فکر یې ډير خراب شو او د چاري په لته کې شو. د لوب فکر

وروسته بې نیت وکړنې به داوى چې کور ته یوه پیشو هم راوړي. ئکه سې او پیشو په خپلو کې زړه دبمنۍ لري. هغوي به ټوله شپه یو په بل پسې منډي رامنډي وهی، د همدي دبمنۍ له برکته به سې خوب نه کوي او دده کور به د ګیدر له شره خلاص وي

مانیام بې نېه غتېه توره پیشو کور ته راوړه. سې چې پیشو ولیده نو سمدلاسه بې ورته په غپا شروع وکړه. پیشو هم خپله دبمنۍ د میو، میو.. په غړه ورغمړه کړه. دواړو ټوله شپه په وینېه تیره کړه. سې به په پیشو پسې منډي و هلۍ او پیشو به کله د کلا په یوه سراو کله به بل سره ورایه ورته د میو میو... غړونه کول.

ګیدر چې د کلا نه دباندي د سې او پیشو غړونه واوريدل پوه شوه چې نن خه په لاس نه ورځي. نو څورند سرد ځنګل په لور روان شو. خو په زړه کې ډاډه و چې په یوه کور کې ددوو دبمنانو ګذاره نه کېږي. مجبوره دی یو به کور خوشی کوي. خو پیشو او سې دواړو ته کليوال هره ورځ بې غورې. زیرې ورکولی نو ځکه یوه هم د کور خوشې کولو ته زړه نه نېه کولو. خو شپې او ورځې بې همداسى په دبمنې کې تیرې کړي.

د شپو نه یوه شپه پیشو د کلا د سرنه سې ته ورغمړه کړ:

— خوشې ځان مه ستړي کوه، هیڅ وخت به ته خپل غابونه په ما تاوده نه کړي، رائه چې په زړي دبمنې خاوری واړو او یو بل ته د دوستي لاسونه ورکړو، په دبمنې کې نه ستا ګټه شته او نه زما.

سې چې د پیشو دا خبره واوريده نو یو خه په فکر کې ډوب شو . ئکه هغه هم د ډیرو منډو رامنډو او غپا له لاسه نور ستړي شوی و. — پیشو ته بې وویل ستا وړاندیز ماته منظور دي.

دواړو یو بل ته د دوستی لاسونه ورکړل او بیا لارل په خپلو څایونو کې په ارام خوب ویده شول. ګیدر چې د کليوال په کور کې نښه ډیر چرګان ليدلی و، زړه یې نه صبریده. نن شپه یې سیاهم د کليوال کلا ته ځان راوساوه. یوه نښه شیبه یې غوره ونيو. پوه شو چې په کور کې کراری ده. په ارام زړه کور ته ورنوت او بیا یې هم خپل بنکار تر لاسه کړ.

کليوال چې سهار را پا خید ګوری پیشو او سپی دواړه بیغمه ویده دی. د خپلو چرګانو په شمیر لو یې پیل وکړ، پوه شو چې بیا یې هم یوه چرګه ګیدر وری ده. د غوسې نه تک سورواوښت. او نیټ یې وکړ سپی او پیشو دواړه له کوره وشری. خو دلې فکر وروسته یې تصمیم بدل شواو پريکره یې وکړه چې له یوه نه دوه او له دوو نه درې دېنمان نښه وي توله ورڅه یې د موبکانو د سوره په لټیلو پسې تیره کړه. مابنام چې کور ته راتللو نو یو نښه غټه موږک یې هم د ځان سره راور. پیشو چې په موږک سترګی ولګیدی نو د خوشحالی نه یې په میو میو ورته ستړی مه شي وویل. موږک هم په څونګ څونګ کې د اسې څواب ورکړ:

پیشو ګلې! زماخوراک دومره ساده نه دی. خوشې به ځان نه ستړی کوي. پیشو ته چې د سپی او خپلې دېنمنې نتیجه معلومه وه. موږک ته یې د هم دوستی لاس وغزاوه. موږک هم ورسه ومنله او دواړه یو ځای سپی ته

ورغلل او د خپلې دوستی نه یې هغه هم خبر کړ. سپی ورته وویل:

ستاسو دوستي ماته منظوره ده، که غواړې چې موږ او تا سو دریواړه په دې کور یو ځای واوسواوښه غوره زېر خوارکونه و خورو نو نښه به داوى چې د ګیدر د راتلوا مخه په ګډه ونیسو، ځکه د کور خاوند موږ د همدي کار له پاره ساتلې یو. پیشو ورته وویل: زه خو یې منم خو نښه د موږک ده.

چې هغه یې منی او کنه؟ موږک ورته وویل:

تاسو دواړه له ما مشران یاستی چې ستاسو خوبنې وی. زما هم خوبنې ده دریواړو یو بل ته د دوستی لاسونه ورکول او هر یوه به په خپل وارد شپې له خوا پیره کوله. کله چې به ګیدر کورته را نبدي شو او د پیری، وار به د پیشو یا موږک و، نوژربه یې سپی راوینس کړ او ګیدر به یې په راغلی لار بیرته وڅلاوه.

شپې او ورځی تیریدی: کليوال له دریواړو نه ډير زیات خوشحاله و او هره ورڅ به یې دریواړو ته بنه رنګ خواره ورکول. خودبلې خوا ګیدر هم په کرار نه و ناست، شپې او ورڅ یې د نویو چالونو په لته سبا کول.

دورخونه یوه ورڅ د ځنګل پاچا زمری ته ورغی او د خوشامندونه په ډکه خوله یې ورته وویل:

ای ډنګل پاچا! ستا له پاره مې یو ډير بنه بسکار لیدلی دی. داسي خوربه غونبې یې ده چې تابه په ټول عمر څکلی هم نه وی. زمری په خوبنې ورته وویل:

ستا غوندي ہوبنیار اشنا نه مې، دهمداسي یوه زیری تمه لرله. ئکه چې د ځنګله د ځناور د غونبنو نه مې زړه تور شوی، نن باید داسي غونبې و خورم. چې په ټول عمر مې نه وی خورلې.

ګیدر ورته وویل:

نو بیا خو په ما پسې راځه!

ګیدر مخکی او زمری ورپسی شو. پخه نيمه شپې د کليوال د کلا مخ ته ورسیدل.

ګیدر زمری ته مخ ورو اړولو او ورته ویې ویل:

– ای دخنگل پاچا ! بنه به داوی تر سهاره صبر وکړو خو زموږ بنسکار له کوره راووئۍ

زمری د تایید سرو رته و خو خاوه او بیا یې زیاته کړه :

– تر سهاره خو ډیر وخت دی، زیات مزل مو کړی، زه او ته دواړه ستري شوي یو، بنه به وي چې یو ه شبیه خوب وکړو.

ګیدر هم ورسره ومنله دواړه په درانه خوب ویده شول. په کور کې د پېړې وارد موږک و، هغه چې د خار له پاره له کوره بهر را ووت، ګوری چې کیدر او زمری دواړه د کلا په دروازه کې ویده پراته دی.

موږک په بېړه کورته ننوت، پیشو او سپې یې دواړه له خوبه را وینې کړل. هغوي چې د زمری له راتګ نه خبر شول دواړو په ژړا پیل وکړخو موږک په غوسمه ورته وویل :

– په ژړا د مرګ نه ځان نه شی خلاصولي، رائحی چې کینو په خپلو کې مشوره وکړو او د ځان د خلاصون له پاره یو ه لاره چاره پیدا کړو.

سپې په ځورند سره موږک ته وویل: له ما او پیشو نه خولاره ورکه ده، ته چې هرامر کوي، زه او پیشو به یې دواړه منو. موږک وویل :

– بنه ده چې تاسو دواړو ماته خپل واک را کې نو د زمری نه د خلاصون لاره ماته معلومه ده.

پیشو په حیراني پونښنه وکړه :

– ته خه وايې موږ که وروره ! زمری د ټولو حیواناتو پاچا دی ، د هغه نه ځان خلاصول د خوب لیدل دی..

موږک په ځواب کې ورغمې ګه کړه :

- مه و راخطاً کیری. خه چې زه درته وايم تاسو دواړه به هماغسى کوي.

سېپی وویل:

بنه ده ته مخکي شه موږ درپسی يو.

موږک وویل:

- تاسو دواړه به لړ صبر وکړي. زه ورڅم يو خل بې ګورم چې ګیدر او

زمرى په ربستینې ویده دی او که موږ او تاسو ته يې چل ول جوړ کړي.

پیشو وویل:

- ډيره بنه خبره دې وکړه ، ئه وروره ته ورشه. ته ډير کوچنې يې ، تاته خه نه وايي.

موږک غلی غلی ورغني، د زمرى په شاښکته پورته وګرځیده ، خو زمرى

هیڅ ځان ونه خوڅاوه. بیا يې پیشو او سېپی ته اشاره وکړه چې راخي!

سېپی او پیشو دواړه دموږک په امر ورنېدی شول.

موږک غلی پیشو ته وویل:

زمرى ویده دی . ته به ورشې او ناخاپه به په زمرى خپل تیره نوکان بشخ کړې او بیا به وتنبټې.

پیشو همداسې وکړل. زمرى چې راوینېن شو ګورى شاوخوا يې هیڅوک

نه شته فکر بې وکړ چې دا ټوله دسيسه همدي مکار ګیدر ورته جوړه

کړي ده. سمدلاسه يې په خپل څنګ کې په خوب ویده ګیدر حلمه وکړه

او دهغه په مرې يې خپلې دارې ټینګي کړي. ګیدر بې ځای په ځای ووازه

او پخپله په راغلې لارنا اميده د ځنګله په لور رهی شو

کلیوال چې سهار له کوره را ووت ګورى ګیدر دکلا تر مخ مړ پروت دی ،

سېپی ، پیشو او موږک دریواړه ورته ولار دې او خپله خوشالی څرګندوی

د کورخاوند ډاډه شو چې نور یې جرگان د ګیدړله خطره په امان دي نو
دریواړه یې له کوره وشېل.

غیرتي لا لا

نوم يې (صا بر) و خو په نامه چا نه پیشانده ، په قول کلي کې په ((غیرتي لا لا)) مشهور و خکه هغه به تل د خپلی هري خبری وروسته همدا خبره تکراروله:

((غیرتښه شى دى، د بې غیرته سړي قبر په هدیره کې معلوم وي))
غیرتي لا لا ربنتيا هم ډير تاريخ سړي و، مچ يې په خپله پوزه نه پريښود.
چا ورسره د یوې نه دويمه خبره نه شوه کولاي.
يوه ورڅه موږ سره د ژمى پیتاوي ته ناست و. چا یو خه ويل او چا بل خه...!
د خبرو اترو په ترڅه کې غیرتي لا لا د خپل تربور سره په دې خبره اختلاف
پيدا شو چې تربور يې ويل د بر کلي د سپين ګل خان د کلا برج لور دی
اغيرتي لا لا ورته ويل چې نه ، د کوز کلي د سور ګل خان د کلا برج لور
دي.

يوه د يوه نه منله او بل دبل نه منله .

يوه ورته ويل: ستا پلار به يې هم را باندي و نه مني
بل ورته ويل: ستا نيكه به يې هم را باندي و نه مني
- ستاغور نيكه به يې هم را باندي و نه مني
- ستا تېرنيكه به يې هم را باندي و نه مني.

خبره چې غور او تر ته ورسیده نو دواړو یو بل له ګريوانو وني يول .
د سوک او خپيرې سیالي پیل شوه. په دې کش او ګير کې د غيرتي لا لا
پښه بنویه شوه او په ځمکه را ولويده.

غیرتی للا چې را پورته شونو خان ورته دیر بې غیرته معلوم شو ځکه چې
تربور د تولو کلیوالو په منځ کې راخملوی و.

وینه بې په جوش راغله، له بډې نه بې تو مانچه را وویستله او په خپل تر
بوری تشه کړه.

په سبا ورڅه تربور خوارکی تورو خاورو او غیرتی للا د زندان تورو کوټو
تلار.

شپې او ورځې تیریدې. د غیرتی للا کورنۍ د تربورانو له ویرې خپل کور
او کلې پریښود او بنارتنه بې کډه وکړه.

د ورځونه یورڅه مې غیرتی للا په زړه ووریده ، نیت مې وکړي یو خل بې له
نیبردې نه وګورم. ځکه له یوې خوا مې کلیوال او له بلې خوا مې یوه ګوته
یارهمو. د لیدو لپاره نیغ زندان ته ورغلم

د غیرتی للا چې په ما سترګې ولګیدې نو زیات خوشحاله شو. دروغې
نه وروسته بې وویل:

— اشنا په ډیر بنه وخت کې راغلې ، یوه شبې د مخه مې د مور له خوا
لومړنۍ لیک را غای دا چې زه بې د لوستلو نه عاجز یم نو دابه راته ته
لولي ، بیا بې جیب ته لاس کړ او دمور لیک بې راته وسپاره.

ما د خان سره د لیک په لوستلو پیل وکړ چې قیرتی للا په غوسمه وویل:

— د خان سره به نه بنېږي ، په زوره زوره بې ووایه چې زه بې هم واورم.

بنه مې ورته وکړه او بیا مې د هغه د مور لیک ورته د اسې واوراوه:

— زماد کلونو بندیوانه زویه !

سلام علیکم ! خدايې دې زويه په سته راته روغ او جوړ لره . زموږ له خوانه هیڅ اندېښه مه کوه ، له هغې ورځې چې ته بندې شوی یې په موږ هیڅ تنګسه نه ده راغلی...

زه له سهاره تر مابنامه په بنار کې سوال او ګډایی کوم او چې شپې کورته را حم نوشکردي يو خه نغدي پيسې راورم .

پیغله لور او میرمن دی هم تکړه دی ، هغوي دواړه سهار له کوره وحی او د خلکو په کورونو کې خيرنې جامې او یا لوښي موبنۍ مینځي ، هغوي هم يو خه راوري .

زوی ګوټي دې بنونځي پريښود ، له بدرو سترګو دی ساتلى وي نامي خداي ډير تکړه دی . او س په يوه هوتيل کې په ګډه مزدور دی او موږ یې له خوراک ، خښاک نه بيغمه يو . خوبیا هم تکړه دی چې شپې کورته راځي نو په هوتيل کې د خلکو نه پاتې شونې خواره ماره هم له ځان سره راوري . نورڅه د ليکلو له پاره نه لرم که کوم شى ته اړتیا لري ، مونږ ته ليک را ولیړه . ستامهر بانه مور

غیرتی للا چې د خپلی مور ليک بنه په غور واوريده نو په کرس ، کرس یې و خندل ، په خپلو غتيوبريتونو یې لاس تير کړ او بیايسی وویل : وا دی وریده اشنا ! د غيرتی سپړی خټه غيرتی وي . غيرت بنه شي دی د بې غيرته سپړی قبر په هدیره کې معلوم وي .

د خبرو بوجی

زمور په هیواد کې د حکومتی مامورینو جیب تل سپیره وي خو چې تنخوايې هم په خپل وخت حوالنه شي او د کورنۍ شميرې همزيات وي نوبیا راشه که تودیرې.

دوه میاشتې په دې نامه چې تخصیص نه دی راغلی زمور تنخوا ئندېدلې وه او په کور کې هم د اوره دومره ګرد نه و چې بیگاه ته مو ترې ډوډی پخه کړي واي . په خوارې او زاري مې د یوه اوبل نه دومره پیسې پور کړي چې بس یوه بوجی اوړه پري واخلم:

په یوه منډه مې د اوره منډا بي ته په دې خاطر خان ورساوه چې یو خه ارزانه په لاس راشي . د اوره بوجی مې واخیسته پنډی ته مې په لاسي کراچۍ کې بارکره، هغه د مخه او زه ورپسې شوم .

د اورې بدہ ګرمي وه، د تول وجود نه مې د وياليې د اوږدو په خير دخولو سیلااب روan و زیات تړی شوم پنډی ته مې وویل ته خه او زه درپسی خان

درسمون

د اوږدو خرخونکی په مخ کې ودریدم او د اوږدو ګیلاس مې شونډو ته نړدی کاوه چې ناخاپه په اوږدې باندي کوم چا سخته خپیړه راکړه .

خپیړه نه وه، د ټوپک ګولی وه. په تول وجود مې ورته د سر نه تر پښو پوري اوږبل شو. خو چې مخ مې وروار اووه، خان مې غلى ونيوه، ځکه چې هغه زمونډ دفتر یو پخوانی همکار و چې اوس په بل خای کې کارکوي . سمدلاسه راګاپي وټ. لس، پنڅلس دقیقی خو یې په ستړی مه شي، خوار مشی تیرشول.

ما غونبنتل ورته ووايم چې د اوپو بوجی مې پنډی ته ورکړي خو هغه زما
خبره په نيمایي کې غوڅه کړه او په خپلو خبرو خبرو کې يې داسي
راګکړم چې ما هر خومره وسه کوله خان تري خلاص کرم خود سريښو
غوندي راپوري کلک نبستي و بس په يو ساه يې په خبرو راته داسي پيل
وکړ:

..... پرون سهار چې له خوبه را پاخيدم، هلهوکو مې ډير درد کاوه خو چې د
ورو مور د شيدو د خوندور چاى ډکه چاينکه په مخ کې راته کينسوده او
خلور پنهه پيالي مې په مزه مزه ورنه وختنلي نو د هلهوکو درد مې هم بنه
شو.

زه په کور کې دوه جوره بوټان لرم يو تور او بل نصواری رنګ لري. په دې
ورخ مې تور بوټان په پښو کړل. چې له کوره راوتم او بیا بناري بس ته
وختن نو په موږ کې ډيره تمبه تیله وه. تور بوټان يې راته له کاره وویستل.
چې له بناري بس نه کوزشوم نو لوړۍ مې خپل تور بوټان پاک کړل.

په بناړ کې مې هیڅ کار نه و. ټوله ورخ مې په بناړ کې په خوشی ګرځیدو
تیره کړه. مابنام چې کورته را ګلم نوښه ستړی و م د ورو مور دې کور اباد
وي، زما په زړه خواره يې پاڅه کړي و. په خوند خوند مې و خورل او
د خوراک نه وروسته سمدلاسه ويده شوم

څه به دې سر خوبوم چې څنګه ويده شوم په خوب کې مې ليدل، يو لوی د
بنامار غوندي مار زما خواته را روان دي، زه د ويږي نه داسي لړزيدم لکه
په ونه کې چې پانه د باد سيلی خوځوي. يو تاخاپه ته
را پيدا شوي او په مار دې د یو غټه کانۍ ګوذار وکړ.. ستا د ګوذار سره
سم مار ئاي په ئاي مړ شو او زه دې دمار له چيچلو خلاص کرم همدا

اوسم چې هغه شیبه را په زړه کړم، زړه مې غواړي چې دا تندہ دې بنکل کرم

پخوانی همکار چې زما د تندۍ بنکلولو ته خان جور اوه، ناخاپه مې د خپلو اوړو بوجۍ، را په زړه شوه. د اوږدو ګیلاس مې بيرته کیښود او د لیونی غوندې مې په منډو پیل وکړ.

ټول بسار مې د یو سرنه بل سرته خو خو ځلې ګزوپل کړ، هره خوا به مې ترور ترور کتل او ده رچا نه به مې د پندۍ د لیدو پونښته کوله خو نه د پندۍ درک او نه زماد اوړو د بوجۍ

په دې توګه مې د خبرو د بوجۍ په پیدا کیدو، خپله د اوړو بوجۍ له لاسه ورکړه.

۱۳۷۵ کال - جلال اباد

طرحه

د يارانو ياد

خدای دې لري، ياران مې ڏير وو، خو په ټولو کې مې يو یار ڏير یاد یېري،
هر چيرته چې وي خدای دې ژوندي لري.

نوم يې (مرچکي) و، خو په خوبوالي کې د گوري نه هم خوبو. ڏير عجبيه سري و، تل به يې خوله له خندا ڏکه وه، د زغم او حوصلې خويبي هشيخ پونتنه مه کوه، چې لس څيږي دې وهلى واي، ويلي به يې نه واي
چې ستا په مخ خو سترګې دي ؟

په ټول کلي کې به د هغه د بنه سڀيتوب خبرې کيدلي نو ٿکه به ٿنو
کليوالو ويل:

ـ کاشکي د مرچکي نوم شيرين واي او د شيرين نوم مرچکي واي.
(شيرين) زموږ بل يارو، نوم يې شيرين و، خود مرچکي نه هم تاريخ و.
د یوې خبرې نه، بله چا ورسه نه شوه کولي. پنه خبره به د هر چا سره لاس
او گريوان و خود دې ټول تريخوالۍ سره بيا هم خلکو ورته د شيرين غږ
کاوه. ٿکه چې نوم يې شيرين و.

نه پوهېرم (تورگل) ياربه په کوم وطن وي؟

ڏير بنايسته سړي و. درنگ له پلوه د سڀني پاغوندي نه هم تک سڀين
و، خو مور او پلار له دې ويرې چې د نظره نه شي، نوم يې تورگل پري
ایبني و. کليوالو بيا گل ورنه شکولى و او ((تورى)) به يې ورته وايه.
تورى بنه غت پت، هدور او چيناري سړي و، تل به يې پاکي، بنايسته او
نوې جامي اغوسټي وي .

په اول ٿل به چې خوک ورسه مخاخنځ شو ، د هغه باډي ، کش پش ،
بنايسته، پاکي او سڀني جا مې وليدي، نو فکر به يې کاوه چې په خلور
كنجه دنيا کې به له توري نه هونسيار، پوه او خيرک سړي نه وي خو چې

کله به يې په خبرو پیل و کړ او يو غر به يې په بل غر وویشت، نو ژربه پوه
شوې چې سپړی مری نه دی، بس په سر کې يې د مغزو په ځای بوس پراته
دي.

خینو کليوالو خوبه کله نا کله دا خبره هم کوله:

کاشکې باډي د تور ګل واي او هوبنیاري دنبایسته ګل !!!

(بنایسته ګل) زموږ یو بل یارو. نوم يې بنایسته ګل و، خود
بدرنگو نه لابرنگ و. وچ پوچ، تشن د خو هدوکو یو اسکلیت و. پلنہ
پوزه، پېړې شونلهې، ببرې وروڅې، پېړ غورونه، غټ سر، قیته ونه، تک
زېړ اوږد هغه غابنونه، بس داسي یوشی ولکه یوماشوم چې کيني او د خټونه
یوه خیره جوره کړي خوپه پوهه او هوبنیاري کې دومره وړاندې وچې شل
تور ګله په یوه بنایسته ګل پسې نه سورسیداړی
ددې تولو بدرنگیو سره سره بیاهم خلکو ورته بنایسته ګل ويل، ځکه چې
نوم يې بنایسته ګل و.

نه پوهېږم زموږ (سخی) یار به مروي او که ژوندی؟
زمونې په منځ کې هغه ډير پيسه داراو پيسه دوست و. نېټ ډيرې پيسې يې
لرلې، خونه يې پخپله خورلې او نه يې بل چاته ور کولي
هغه ورڅه مې نهه په یاد ده چې د ګاونډي زوی په منډه راغى او په ژړغونې
غږې ورته وویل ::

سخی کا کا! پلار مې مردی، د کفن پيسې نه لرم، که یو خو روپې په
پور راکړې، ټول عمر به درته دعا ګانې کوم
سخی یار چې دا خبره واوريده، نو په ټنده يې دولس بجې شوي او بیا يې
وویل:

– پلار دې خدای و بخنې، خو و راره ما سره د پیسو خزانه نه شته، ځمه
ورشه د بل چانه بې واخله
له دې ټولو کرو پو سره بیا هم خلکو ورته سخي ويلو، ئکه چې نوم بې
سخي واود انوم ورباندي پورا او پلار اينسي و

نیمگری، تاریخ!

. وايی: د هياد مشهور او وتلي تاریخ پوه، د هياد نه لري د مهاجرت او پرديسي په وطن کې د خپلو هيادوالو د جهاد، اتلولي او ميراني تاریخ ليکه چې ناخاپه سپين، تور او شنه بيرغونه ورپيدل، ورسره سم داناري هم پورته شوي: ازادى، ازادى، ازادى....

وتلي تاریخ پوه چې دازادى غږ، او ريده نو ژر، ژربې خپلې عينکې په سترګو کړي، بنه ډيرنګارنګ قلمونه بې د خپل کميس په مخامنځ جيښ کې قطار کړل، یو پندل سپين کاغذ بې هم د ځان سره واخیست او په بېړه بې کابل ته ځان ورساوه چې پاتې تاریخ په کابل کې ولیکي.

کابل ته درسيدو سره سم پغمان ته لار، د طاق ظفر نه بې پيل وکړ، د دارلامان مانۍ، د تاج بېگ قصر، ملي موزيم، د بابر باغ، د چهلستون مانۍ، د دهمزنګ منار، ملي ګالري، د کابل تاریخي چارچته، د پل خشتی جامع جومات، د ساعت برج، د عیدګاه جومات، د ميوند د شهیدانو خلی، سپاهی ګمنام خلی، د استقلال منار، د اعييلحضرت نادرشاه مقبره او داسي نورو تاریخي ځایونو په لته کې شو خو دا ټول تاریخي ابدات د ازادى د جنګ نه وروسته د ((چوکۍ)) په جنګ) کې له منځه تللی وو.

د هغه ليکلی تاریخ نیمگری پاتې شو او اوسم د پیښور په بنار کې د سرک په غاره ناست دي کله الونکان، کله ګلپيان او کله تیپر خرڅوی خو د ترافيکو د ټورونې او ډبونې نه زيات ګيله من بنکاري.

۱۳۷۵ کال - پیښور

واړه سرونه ، غټه منصبونه !

په لومړی ورڅي نوي ریس دریاست دفترته را ننوت ، د بدر ګه کونکو د لاسونه په پېقا کې دریاست کارکونکو تودې مبارکې ورکړې د لنډې معرفې نه وروسته چې کله ریس په خپله چوکې کیناست او د خپل لاس لاندې مامورینو ته یې وکتل ، ناخاپه دریاست د چوکې نه پورته شو

خپل سربې په دواړ لاسونو کلک ونیوه او په وارخطایې وویل :
- اى خلکو ! زما په سترګو څه وشول ، تاسو ټول ولارکسان ما ته د میریانو په خیږ واره بنکاري .

په دفتر کې ولارو خلکو یو بل ته حیرانی حیرانی وکتل
د چوپتیا فضا خپره شوه خود دریاست چپرا سی چې پوره خلوپنیت کاله
په دې ریاست کې د بیلا بیلو ریسانو سره کار کړي و د چوپتیا فضا
دا سې ماته کړه :

- ریس صیب ! هیڅ اندینښه مه کوي ، تاسو کومه نارو غې نه لري ئکه
داریاست ډیر غټه اوستاسو سرو پوکې دی . ئکه خوپه دې چوکې غټه
خلک درته واره بنکاري

ویره !

په خپل کور کې ویره ، د خدای (ج) په کور کې ویره
 په کلې کې ویره ، په بnar کې ویره
 په غره کې ویره ، په دښته کې ویره
 د ژوند هره شیبې ، په هر ئای کې له ویرې او دار خخه ډکه وه
 ځک خو په رنیا ورڅ ، د لوبي لاري په سر ، دوه تنه یو بل ته په خو متري
 کې مخامنځ ودریدل . که خه هم دوي یو بل نه پیژندل او لاره هم نبه لویه وه
 خوبیا هم یو په بل نه ورتلل ځکه : .
 یو له دې ډاریده چې مخاخ کس بې ځان وژونکۍ (انتخاري) نه وي
 بل له دې ډاریده چې مقابل لوری بې (جاسوس) نه وي .
 ورڅ شپه شوه او د شپې په تیاره کې دواړه یو له بل نه ورک شول .

لور او تیت کلتور ???

د پنډي (جوالي) پري په اوږد پروت و
د بناري په لوسي وات کې په دي اميد روان و که خوک پري کوم پنډ، له يوه
ځایه بل ئای ته يوسي او بیگاھ ته د خپلو بچيانو له پاره يوه مړي
ډودۍ پیداکړي.

د تګ په وخت کې يې ناخاپه د سرک په غاره د کيلې په پوټکي
سترهکې ولګيدې
هغه يې را پورته کړ، خو قدمه وړاندي لار او د خڅلوا په ډيران يې
واچاوه.

شېبې تیرنه وه چې يو لوکس موټر يې په خواکې ودریده
د موټر بنيښه خلاصه شوه، په موټر کې ناست فيشنې څوان د کيلو او
مالتو له پوټکو نه ډکه پلاستيکي کڅوره يې په پاخه سرک وغورڅوله.
پنډي لوړي لوکس موټر ته او بیا يې د سرک په سر هري خو د کيلو او
مالتو خورو ورو پوټکو ته په حیراني وکتل
خپل سريې و خوئاوه خو پوهنه شوم چې په زړه کې يې څه تير شول؟

غلطی !

- په ژوند کې هر څوک غلطی کوي :
- بزگر لو کاوه ، په غلطی کې ورنه خپله ګوته پري شوه .
- ډاکتیر ناروغ ته نسخه ورکړه ، په نسخه کې یې غلطی وکړه ناروغ یې مر شو .
- انجنير د کور په ډيزاین کې غلطی کړه وه ، کور ونريده ، ټوله کورني په کې مره شو
- ولسمشر سیاست کاوه ، په سیاست کې یې غلطی وکړه ټول ولس او ملت یې تبا ه شو

میراث

د کلی ډير شتمن خان و
هرڅه يې ډير وو خو زوي يې يو و .
تل به له دې ټوریده .. خداي مه کره که په زوي يې څه وشي
میراث به يې تربورانو ته پاتې شي
له همدي ويرې يې :
په ۱۴ کلنۍ کې خپل زوي ته بسخه وکړه .
چې کال دوه تير شول د زوي يې اولاد په نصیب نه شو .
په ۱۷ کلنۍ کې يې دويمه بسخه ورته وکړه ، په ۲۰ کلنۍ کې دريمه بسخه ،
په ۲۵ کنۍ کې يې خلورمه بسخه ورته وکړه
د زوي يې بیا هم اولاد په برخه نه شو
د خلورو ودونو وروسته ډاکتر ته لار
ډاکټر لابراتوار ته ولېره
د لابراتوار په نتيجو کې معلومه شوه
د خان زوي د اولاد د زېړون ورتیا نه لري .

زه او ته

هغه ورخ چې زه او ته ، يو بل ته مخامنځ شو
ما سلام درکړه ، تا هیڅ ټواب رانه کړ
ما درته و خندل ، تا په غوسه راته و کتل.

زه چې د خپل منزل په لور رو ان شوم ...
ډیر خوشاله و م.

ته چې تللي ...
له غوسې نه تک سوروي .
ماد خوبنۍ نه

د شپې ، بنه ارام خوب و کړ
خوتاشپه تر سهاره په وینې تیرکړه
- پوهیږي ولې ؟

حکه چې :
ستا په زړه کې (کرکه) اوسي
او زما په زړه کې (مینه) اوسي .

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library